

Perheen talo-yhteistyö

20

PERHEENTALO-YHTEISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS

2024

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ**
- 2 PERUSTIEDOT KUMPPANEISTA**
- 3 OHJAUSRYHMÄ**
- 4 TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET**

- 4.1 Toiminta-alue
- 4.2 Päämäärä
- 4.3 Tavoitteet - Yhdessä lapsen parhaaksi

5 TOIMINNAT JA TAPAHTUMAT

- 5.1 MLL:n lisälmen yhdistyksen avoin kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona
 - 5.1.1 Perheentalo Onni ja Ilonan avoin leikkitoiminta
 - 5.1.2 lisälmen Avoin varhaiskasvatus osana Perheentalon kohtaamispaikkatoimintaa
 - 5.1.3 Asiantuntijat jalkautuneena avoimeen toimintaan
 - 5.1.4 Teemapäivät avoimen leikkitoiminnan sisällä
 - 5.1.5 Perheiden avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onnin ja Ilonan KESÄ
 - 5.1.6 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät
 - 5.1.7 Luetaan Yhdessä-toiminta ja ystävätoiminta maahanmuuttajien parissa
 - 5.1.8 Osallisuus ja perheraati ja kyselyt
- 5.2 Pohjois-Savon Hyvinvointialueen kumppanuusavustuksella toteutettava jalkautuva toiminta
- 5.3 Tukihenkilötoiminta
- 5.4 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnot
 - 5.4.1 Yökylätoiminta
- 5.5 Luontoperheleiri
- 5.6 Varhainen perheohjaus
- 5.7 Tapahtumat
- 5.8 Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kehittäminen

6 YHTEISTYÖVERKOSTOT

- 6.1 Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen ryhmätoiminnot -työryhmä
- 6.2 Yhteistyö Tatu ry:n Vauhti-toiminnan kanssa
- 6.3 Mukana -verkosto
- 6.4 Vauvaverkko
- 6.5 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset
- 6.6 Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkosto
- 6.7 Kohtu-työryhmä ja Keinu-työryhmä
- 6.8 Pohjois-Savon Järjestöneuvosto ja Pohjois-Savon Lapsiasiaverkosto

- 7 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI**
- 8 PERHEET KESKIÖÖN! -toiminta**
- 9 ARVIOINTI**

1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ

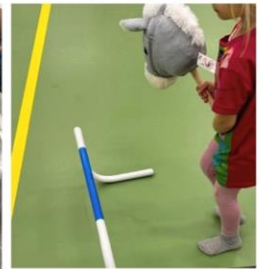
*Ihminen ei voi tehdä suuria asioita,
mutta hän voi tehdä pieniä asioita suuresti rakastaen
- äiti Teresa -*

Kuluneena vuonna Perheentalo -yhteistyö täytti 20 vuotta.

Perheentalo 20 vuotta Lastenjuhlia vietettiin 7.9.2024 Iisalmen Liikuntahallilla. Paikalla oli monia yhteistyötahoja ja osallistujia oli noin 700. Tapahtumaa tuki Iisalmen kaupunki tuhannella eurolla.

Monenlaista

KIVAA

Toiminnan historia ja tausta

Paikalliset lastensuojelujärjestöt Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ovat tehneet pitkäjänteistä yhteistyötä yhteisen tavoitteen - YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI- mukaisesti 20 vuotta. Tehostaakseen tavoitteen saavuttamista järjestöt hakivat rahoitusta Perheentalo -yhteistyöhankkeelle Raha-automaattiyhdistykseltä (nykyinen STEA), joka on rahoittanut toimintaa vuodesta 2004 lähtien.

Toimintaa hallinnoi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry.

Vuodesta 2009 alkaen Perheen talo –yhteistyö on saanut RAY:N kohdennettua Ak1 -toimintaavustusta. Vuodesta 2013 alkaen Perheentalo –yhteistyö oli mukana RAY:n rahoittamassa ja Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimassa Emma & Elias –avustusohjelmassa, joka päättyi vuoden 2017 lopussa.

Perheentalo -yhteistyö valittiin yhdeksi kuudesta maakunnallisesta Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimasta Perheet Keskiöön -hankkeen toimijasta vuoden 2018 alusta. Perheet keskiöön -hanke on STEA:n rahoittama, järjestöjen yhteinen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (2018–2021). Hankkeen päätavoitteena on ollut kiinnittää järjestöjen tarjoama tuki ja palvelut osaksi tulevaisuuden maakuntien perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Tavutusohjelmiin pääseminen avasi ovet valtakunnalliseen perhekeskustoimintamallin kehittämiseen THL:n ja STM:n verkostoissa. Perhekeskustoimintamallin mukainen avointen kohtaamispaikkatoiminnan vertais- ja itsearvioinnin työkalu kehitettiin ja pilotoitiin Perheentalon toiminnassa. Perheentalo -yhteistyö on edelleen Perheet Keskiöön -verkon jäsen.

<https://www.lskl.fi/perheetkeskioon/>

Työntekijäresurssit

Perheentalo –yhteistyön johtajana 100 % työajalla 1.1.– 31.12.2024 on toiminut Sinikka Roth. Toiminnanohjaajan sijaisena on toiminut 1.1. - 31.07.2024 saakka Riikka Heikkinen ja toiminnanohjaajana 1.8.2024 alkaen Riikka Heikkinen. Toisena toiminnanohjaajana aloitti Laura Kumpulainen 26.8.2024 (50 % työajasta Perheentalo Onni ja Ilonan avoimen kohtaamispaikkatoiminnan suunnittelua ja toteutusta yhdessä Perheentalon tiimin kanssa ja 50 % työajasta jalkautuvaa perheiden avointa kohtaamispaikkatoiminnan suunnittelua ja toteutusta perhekeskusten pohjoisen alueen kunnissa).

Työntekijöiden täydennyskoulutukset

- Riikka Kainulainen, Vahvuutta Vanhemmuuteen -ohjaajakoulutus, MLL, kevät 2024 – syksy 2024, laajuus 7 op
- Sinikka Roth, pediatriinen uniohjaajan koulutus, Tampereen Ammattikorkeakoulu, kevät 2024, laajuus 3 op
- Laura Kumpulainen, Perhearviointi -Perheen toimintakyvyn, voimavarojen, vahvuuksien ja vaikeuksien arviointimenetelmä, laajuus 3 op

Tuntipalkkaisena toiminnanohjaajana on toiminut kaksi eri henkilöä. Kuntouttavassa työkokeilussa on ollut yksi henkilö ja suomen kielen kolmen viikon harjoittelussa kaksi maahanmuuttajataustaista henkilöä. MLL:n Iisalmen yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja on Perheentalo -yhteistyön johtajan esihenkilö.

Siivoussopimus on tehty paikallisen 4H-yhdistyksen työtoiminnan kanssa. Iisalmen kaupungin TWIST-nuoret kävivät kesällä pesemässä perheiden avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan ikkunat ja leluja. Kesäkuussa palkattiin yksi nuori kesätyöntekijä OP:n nuorten kesäduuniin.

Avoin varhaiskasvatus osana Perheentalo Onni ja Ilonan avointa kohtaamispaikkatoimintaa

Iisalmen kaupungin avoin varhaiskasvatus alkoi Perheentalon toiminnassa vuoden mittaisena kokeiluna 1.8.2023. Iisalmen kaupunki palkkasi kokeiluun varhaiskasvatuksen opettajan Annika Luokkasen kehittämään toimintaa. Toiminta vakinaistettiin 1.8.2024 ja tehtävään palkattiin varhaiskasvatuksen opettaja Anna-Kaisa Säisä. Anna-Kaisa on samalla Perheentalon työtiimin jäsen.

Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta osana Perheentalon avointa kohtaamispaikkatoimintaa rakentuu perheiden toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Avoin varhaiskasvatus on tuonut mukanaan Perheentalo Onnin ja Ilonan avoimeen kohtaamispaikkatoimintaan pedagogista osaamista ja kiireettömyyttä kohtaamisiin.

Jalkautuva Perheentalo

Perheentalo -yhteistyö tekee tiivistä yhteistyötä Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskusalueen kanssa, johon kuuluu Iisalmi, Vieremä, Sonkajärvi, Rautavaara ja Kiuruvesi ja sen alueella asuu noin 40 000 asukasta. Pohjois-Savon Hyvinvointialue päätti rahoittaa Perheentalojen jalkautuvaa kohtaamispaikkatoimintaa. Iisalmeen saatiin 30 000 €/vuosi vuosille 2024-2027. Iisalmen kaupunki on tukenut Perheentalo -yhteistyötä kuntaosuudella (7000 €).

Lapsen Oikeuksien päivän konsertti pidettiin yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa 20.11.2024 Iisalmen Kulttuurikeskuksessa. Paikalla oli 450 osallistujaa ja 10 vapaaehtoista ja 2 yhteistyötahojen ja 3 Perheentalon työntekijää.

Perheentalo -yhteistyö on nimetty vuonna 2020 yhdeksi Iisalmen kaupungin Menestystarinaksi <https://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Kaupunki-Info/Menestystarinat/Perheentalo>.

Perheentalo -toimintamalli on levinnyt Joensuuhun www.joensuunperheentalo.fi, Kuopioon www.kuopionperheentalo.fi, Siilinjärvelle <https://www.siilinjärvenperheentalo.com/> ja Varkauteen <https://ensijaturvakotienliitto.fi/lapsenkengissa/perheentalo/> ja toimintamalli on tunnettua koko Suomen alueella.

2 PERUSTIEDOT YHTEISTYÖKUMPPANEISTA

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ja Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ovat tehneet yhteistyötä perheiden tapahtumien ja koulutustilaisuuksien järjestämisessä 1990-luvulta lähtien. Toimintoja on suunniteltu ja kehitetty yhdessä Perheentalo –yhteistyön ja muiden yhdistysten sekä vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Suunnittelussa tulee huomioida eri tahojen jo olemassa olevat resurssit ja toiminnot perheiden tarpeita kuunnellen ja päällekkäisyyksiä välttämällä.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry on perustettu 9.12.1925. Sen toiminnan tarkoituksena on edistää iisalmelaisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden perusturvallisuutta, hyvinvointia ja tervettä kehitystä. Yhdistys täytti 99 vuotta ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto 104 vuotta. Yhdistys jatkoi lahjoitusvaroilla ja syksyllä Iisalmen kaupungin tuella suosittua keittokeskiviikkoa keväällä ja syksyllä. Marttojen vapaaehtoiset ”Soppatyöt” jakoivat keiton klo 10.30–12.00.

Yhdistyksen tärkein toimintamuoto on kaikkien perheiden avoin kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona. Onni ja Ilona on ollut avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00–14.00 ja keskiviikkoisin klo 17.00 – 19.00. Torstaisin on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Lisäksi on pyritty pitämään avointa leikkitoimintaa kerran kuukaudessa lauantaisin. Tavoitteena on tukea lasten ja vanhempien yhdessäoloa. Yhdistys tukee tukioppilastoimintaa. Lisäksi yhdistys pyrkii huolehtimaan lasten ja perheiden näkökannan huomioonottamisesta paikallisessa päätöksenteossa.

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry on perustettu vuonna 1946. Sen toiminnan tarkoituksena on vaikuttaa lasten ja lapsiperheiden asemaan ja toimia erityisesti vaikeissa ja turvattomissa olosuhteissa elävien lasten ja heidän perheidensä hyväksi.

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n toiminta keskittyy pienten lasten perheiden tukemiseen, avustustoimintaan ja vaikuttamistoimintaan. Tärkein toiminta on tukihenkilö- ja sporttikummitoiminta pienten lasten perheissä. Mukana on ollut parikymmentä tukihenkilöä, joiden toiminnan kohteena on ollut yhteensä 25 perhettä.

Vähävaraisia lapsiperheitä tuetaan myös Eväitä Elämälle –ohjelman mukaisella harrastustuella, sekä merkittäviä olivat perheille annetut ruokalahjakortit.

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys perustettiin Iisalmeen 25.2.1998. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on toimia lastensuojelun tukimuotona ja tehdä ehkäisevää lastensuojelutyötä. Toiminnalla pyritään tukemaan lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja perheen selviytymistä arjessa sekä katkaisemaan perheiden väkivaltakierrettä ja auttamaan asiakkaita kriisitilanteissa.

Yhdistys järjestää matalan kynnyksen järjestölähtöisiä avopalvelutoimintoja Yökylä-, Mum-mola-, Yhden Vanhemman ryhmä, Ero Lapsiperheessä -toimintaa

(Eroinfoillat, Vanhemman Neuvo -vertaisryhmät, Lasten erovertaisryhmät, Apua eroon -chat ja Lasten ja nuorten -chatverkkoauttaminen) ja Perhetuvan Lauantait. Lisäksi yhdistys järjestää vaativan vauvatyön Pampula -päiväryhmätoimintaa (päiväryhmätoiminnan lisäksi vapaaehtois-doulatoiminta, uniohjaus- ja jalkautuva työ, raskausajan työskentely, avoin kohtaamispaikka-toiminta Vaunupysäkki sekä Vauvaperheiden chat-päivystäminen). Yhdistyksellä on ollut kuluvana vuonna viisi palkattua työntekijää.

2. Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on toteutettavien toimintojen linjaaminen ja seuraaminen. Ohjausryhmällä ei ole juridista tai taloudellista vastuuta hankkeesta, vaan vastuu on aina avustuksen saajalla.

Ohjausryhmän kokoonpano 2024:

Jenna Rytkönen	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
Eveliina Virkkunen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja
Päivi Korolainen	Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n hallituksen puheenjohtaja
Anne Vola	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n kunniapuheenjohtaja
Marja-Liisa Korhonen	Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen perhepalvelujen esihenkilö
Sanna Niinimäki	Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen alue-esihenkilö
Tarja Immonen	Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut, nuorisotyön koordinaattori
Kristiina Kukkonen	Savonia -ammattikorkeakoulu, Iisalmen yksikkö, lehtori
Petri Partanen	VAUHTI-hanke, hankekoordinaattori, TATU ry
Hanna-Leena Tela	Toimi-säätiö, kehittämisspäällikkö
Hannele Vartiainen	Iisalmen seurakunta, vastaava lastenohjaaja
Erja Heiskanen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toiminnanjohtaja
Tanja Järveläinen	Iisalmen kaupungin varhaiskasvatus
Sinikka Roth	Perheentalo -yhteistyön johtaja
Riikka Heikkinen	Perheentalo -yhteistyön toiminnanohjaajan sijainen

Ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa ja kokouksissa on ollut yhteensä 40 osallistujaa. Perheentalo -yhteistyön johtajan esihenkilö on ollut MLL:n lisälmen yhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja, jonka kanssa on käyty säännöllisesti palaveria.

Strategiatyöskentely:

Strategiatyön tavoitteena on sovittaa erityisesti järjestöjen toimintoja yhteen ja estää samalla päällekkäisten ja samankaltaisten toimintojen syntymistä samalle alueelle. Strategia-ilta hallituksen jäsenille ja työntekijöille on erittäin tärkeää yhdistysten suunnittelun ja strategian kannalta. Tällaisissa tilaisuuksissa voidaan käsitellä organisaation tavoitteita, arvoja, tulevaisuuden suuntaviivoja ja käytännön toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi. Osallistujina olevien hallitusten jäsenten ja työntekijöiden vuorovaikutus ja yhteistyö ovat avainasemassa strategian onnistuneessa toteuttamisessa.

Strategiapäivät on korvattu yhteiskehittämisen iltapäivillä

- yhteiskehittämisen illoissa saadaan monitoimijaisempi ääni kehittämiseen.
- Keinu-työryhmän koordinointi on osa avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa. Keinu-työryhmä toimii monitoimijaisena yhteiskehittämisen areenana yhteistyössä Perheentalon kanssa.
- Keinu-työryhmässä (kokoontui 2024 kerran syksyllä) ovat olleet mukana lapsiperheet, lisälmen kaupungin varhaiskasvatus-, kirjasto-, maahanmuutto- ja liikuntapalvelut, MLL lisälmen yhdistys ry/ Perheentalo Onni ja Ilona, lisälmen Pelastakaa lapset ry, Pohjois-Savon hyvinvointialueen perhe- ja neuvolapalvelut, lisälmen latu ry, Savonia AMK, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry/ Perhetupa Väkkärä, lisälmen seurakunta, Peltoniemi YSAO ja Setlementti Puijolan vastaanottokeskus.

4. TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

4.1 Toiminta-alue

Toiminta-alueena on Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoinen perhekeskusalue (Kiuruvesi, Viemä, Sonkajärvi, Rautavaara ja lisälmi). Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden toimistot ovat MLL:n lisälmen yhdistys ry:n ylläpitämän avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan kanssa samoissa tiloissa lisälmessä. Toimintaa järjestetty myös Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen Perhetupa Väkkärässä.

4.2 Päämäärä

Perheen talo -yhteistyön päämääränä on vakiinnuttaa **verkostomaisesti toimiva varhaisen tuen kumppanuusmalli**. Paikallisilla kansalaisjärjestöjen toteuttamalla ammatillisesti johdetulla vapaaehtoistoiminnalla on oma paikkansa hyvinvointialueiden ja kuntien palvelurakenteissa.

"Tove Janssonin tarina Näkymättömästä lapsesta kertoo, kuinka lapsista tulee näkymättömiä ja kuinka näkymättömästä tulee iälleen näkvvä.

4.3 Tavoitteet

YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI

Tavoite 1. Perheentalo -yhteistyön toimintamallin vakiinnuttaminen ja kansallisen perhekeskus-toimintamallin mukaisten avoimien perheiden kohtaamispaikkojen ja kohtaamispaikkaverkostojen kehittäminen ja laadun varmistaminen. Lapsiperhepalveluiden ja saatavuuden lisääminen ja pirstaleisuuden ja päällekkäisyyksien vähentäminen. Monitoimijaisten verkostojen ja järjestöjen keskinäinen yhdessä tekeminen ja toimiminen tuottaa parhaimmillaan uutta osaamista, jota muuten ei syntyisi.

Tavoite 2. Aitojen, merkityksellisten ja läsnä olevien kohtaamisten lisääminen. Positiivisen vanhemmuuden vahvistaminen jo hyviksi todettujen käytäntöjen ja uusien toimintamuotojen avulla. Vanhemmuuden tukeminen. Parisuhteen hyvinvoinnin vahvistaminen ja lisääminen ja lähisuhdeväkivallan tunnistaminen. Yksinäisyyden kokemusten vähentäminen.

Tavoite 3. Lasten ja lapsiperheiden arjessa suoriutumisen edistäminen. Lisätään kotiin ja lähiympäristöön vietäviä toimintoja. Lapsiperheiden tukeminen ja vanhemmuuden vahvistaminen. Elämänhallintataitojen vahvistaminen ja lisääminen. Maahanmuuttajaperheiden kotouttaminen. Eri-tyistä tukea tarvitsevien perheiden toiminnan järjestäminen ja edelleen kehittäminen.

Tavoite 4. Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen. Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen. Siellä missä muutkin: Inklusion taustalla on ajatus, että kaikki ovat yhdenvertaisia. Lapsivaikutusten arvioinnin juurruttaminen osaksi päätöksentekoa -vaikuttamistyön vahvistaminen. Kansallisen lapsistrategian jalkauttaminen kohti lapsen oikeuksia kunnioittavaa yhteiskuntaa.

Tavoite 5. Vapaaehtoisten osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen sekä elämän merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemusten lisääminen. Yhteisöllisyyden edistäminen sekä järjestöjen toimintaedellytysten lisääminen ja vahvistaminen.

Tavoite 6. Lisätään ympäristön ja luonnonsuojelu tietoa ja voimaannuttavaa luonnossa liikkumista osana perheiden arkea. Kiertotalouden ja kestävä kehityksen ymmärryksen lisääminen ja vahvistaminen kaikkiin toimintoihin. Terveellisen ravitsemustiedon lisääminen ja ruokahävikin vähentäminen

5 TOIMINNAT

Perheen talo –yhteistyön toimintatapana on ollut lapsilähtöinen, perhekeskeinen toiminta, joka pyrkii perheiden toimijuutta ja osallisuutta vahvistavien ja lisäävien toimintojen kehittämiseen -sosiaalipedagoginen ajattelutapa. Sosiaalipedagogisen työn perusajatuksena on tarjota ihmisille mahdollisuus osallistua, kohdata toisia ihmisiä, tehdä mielekkäitä asioita sekä kokea yhteisöllisyyttä toisten kanssa.

On hyödynnetty MLL:n Vahvuutta Vanhemmuuteen -ryhmäohjauksen mentalisaatioon perustuvaa menetelmää ja Lapset Puheeksi -menetelmää. Työntekijät ovat käyneet myös Parisuhteen tuki -koulutuksen (POSOTE20-hanke).

5.2 MLL:n lisälmen yhdistyksen avoin perheiden kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona

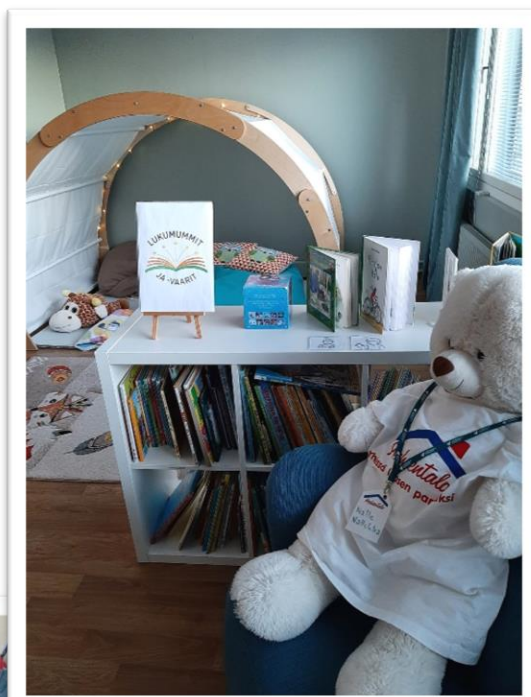
”Tämä paikka on meidän turvasatama”

Mannerheimin Lastensuojeluliiton lisälmen yhdistys ry:n Perheentalo Onni ja Ilona sijaitsee lisälmen keskustassa, Pohjolankatu 6 L 6. Tilat olivat avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00–14.00 sekä keskiviikkona iltaisin klo 17.00–19.00. Lisäksi on ollut lauantaisin 8 liikunnallista Perhekuperkeikkaa. Torstai on vauvapäivä klo 11.00–15.00. Vapaaehtoisena hallituksen nimeämänä perhekeskusvastaavana on toiminut Elina Parviainen.

Perhekahvilaohjaajaksi

**Rauhallisesta tilasta löytyy
aistivälineitä, rentoutus-
luola, satunurkkaus**

Vaihtotori on ollut suosittu

Vapaaehtoisten neulomia villasukkia on saatu runsaasti

Tiloissa on pienimuotoinen MLL:n lisälmen yhdistyksen perhekahvila, jossa tarjolla kahvia, teetä, mehua ja pientä välipalaa. Lisäksi yhdistys pitää lastentarvikkeiden vaihtotoria. Tiloissa ovat myös Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden sekä Pelastakaa Lapset ry:n toimistot.

Uutena vahvana toimijana on lisälmen kaupungin avoin varhaiskasvatus, joka aloitti toimintansa Perheentalo Onni ja Ilonan tiloissa vuoden kokeiluna syksyllä 2023. Avoin varhaiskasvatus tuo

mukanaan vahvaa pedagogista osaamista arkeen ja avoimen varhaiskasvatuksen opettajan Perheentalon työtiimiin.

Tiloissa kokoontuu ammatillisesti ohjattuja vertaisryhmiä. Myös ilta-ajat ovat suosittuja ja tiloissa on kokoontunut useita eri toimijoita.

Kokoontumis- ja käyntikerrat Perheentalo Onni ja Ilonan avoimessa leikkitoiminnassa ja ryhmissä

Avoin leikkitoiminta ja ryhmätoiminta koko vuosi 2024	Kokoontumiskerrat	Käyntikerrat Naiset	Käyntikerrat Miehet	Käyntikerrat Lapset	Käyntikerrat yhteensä
Avoin kohtaamispaikkatoiminta yhteensä Perheentalolla	174	1769	377	2538	4684
Iltapöällöt	35	274	87	480	841
Pikkupöällöt	8	26	11	40	77
Perhekuperkeikka	7	145	65	267	477
Seikkaileva Perheiden kerho	37	302	80	486	878
Avoin toiminta Lasten Liikennepuistossa	15	471	147	865	1483
Avointa toimintaa yhteensä	276	2987	767	4676	8430
Vertaisryhmät	196	1105	79	1280	2464
Muu ryhmätoiminta	126	882	324	821	2127
Yhteensä vertais- ja ryhmätoimintaa	322	1987	403	2101	4491
Yhteensä avointa kohtaamispaikkatoimintaa ja vertais- ja ryhmätoimintaa	598	4974	1170	6777	12921

Avoimessa kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilonassa järjestettiin vuoden 2024 aikana avointa kohtaamispaikkatoimintaa 276 kertaa, joissa oli 8430 käyntikertaa

Erilaisia vertaisryhmiä ja kokoontumisia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettiin 322 kertaa ja niissä oli 4491 käyntikertaa.

Yhteensä avoimessa kohtaamispaikkatoiminnassa ja ryhmissä oli 12 921 käyntikertaa.

Vapaaehtoiset olivat toteuttamassa eri toimintoja työntekijöiden rinnalla tai itsenäisesti 698 kertaa ja opiskelijat 115 kertaa. Yhteistyötahojen työntekijöitä jalkautui 262 ja avoimen varhaiskasvatuksen opettaja oli paikalla 210 kertaa.

Avoimen leikkitoiminnan ja ryhmien käyntikerrat tarkemmin:

Toiminnan tai ryhmän nimi	Kokoontumiskerrat	käyntikerrat			Yhteensä
Kevät 2024		naiset	miehet	lapset	
Avoim toiminta	84	730	165	1047	1942
Iltapöällöt Iltaperhekahvila	18	159	48	291	498
Pikkupöällöt Iltaperhekahvila	5	20	7	28	55
Perhekuperkeikka, avoin liikunta- ja leikkilauantai	4	88	40	163	291
Seikkaileva Perheiden kerho	21	133	42	233	408
Vertaisryhmät					
Pikkulinnut	19	153	26	215	394
Hippiäiset	20	82	0	81	163
Kiurut	21	214	13	225	452
Aamukahvit ja asiaa	3	9	3	11	23
VEO:t Perheentalolla avoimen toiminnan yhteydessä	5	53	11	85	149
Avoim toiminta kesä 2024					
Avoim toiminta Liikennepuistossa	15	471	147	865	1483
Kesän vauvatreffit	8	58	11	66	135
Avoim toiminta Perheentalolla	18	196	42	299	537
Avoim toiminta syksy 2024					
Avoim toiminta	72	843	170	1192	2205
Iltapöällöt Iltaperhekahvila	17	115	39	189	343
Pikkupöällöt Iltaperhekahvila	3	6	4	12	22
Perhekuperkeikka, avoin liikunta- ja leikkilauantai	3	57	25	104	186
Seikkaileva Perheiden kerho	16	169	38	253	470
Vertaisryhmät					
Pikkulinnut	18	138	8	202	348
Hippiäiset	15	54	0	60	114
Kultasirkut	19	112	1	112	225
VEO:t Perheentalolla avoimen toiminnan yhteydessä	4	46	9	62	117
Lapsi mielessä-ryhmä	9	23	8	6	37
Muu ryhmätoiminta koko vuosi					
Vauvakutsut yhteistyösä SR:n kanssa	4	10	5	2	17
Ryhmäneuvolat alle 6kk , PSHVA	5	40	10	41	91
Aikuisten Kässäillat Marttojen kanssa	9	64	0	0	64

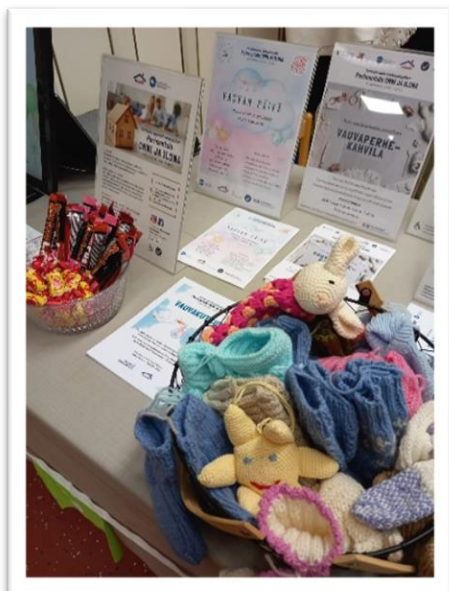
Erityislapsiperheiden Perheilyt, Vauhti-toiminnan kanssa	9	93	29	134	256
Luetaan Yhdessä, SPR	32	282	163	127	672
Ystävällat, SPR	6	195	102	138	435
Unicef, Nukentekijät	10	101	0	0	101
Kokoukset, Pelastakaa Lapset ry	5	25	0	0	25
Kokoukset, MLL:n lisälmen yhdistys ry	6	45	0	30	75
Vertaisryhmien pikkujoulut	1	7	5	9	21
Lasten synttärät	2	20	10	35	65
Nalleneuvola	5	0	0	60	60
Lasten varhaiskasvatuskerho, lisälmen kaupungin avoin vaka	32	0	0	245	245
Jalkautuva Perheentalo 1.10.2024 alkaen					
Seikkaileva Perheentalo Sonkajärvellä	9	63	3	70	136
Seikkaileva Perheentalo Rautavaaralla	1	3		2	5
Seikkaileva Perheentalo Vieremällä	2	11		10	21
Jalkautuva Perheentalo yhteensä	12	77	3	82	162

Kuvia Perheentalo Onni ja Ilonasta

5.1.1 Perheentalo Onni ja Ilonan avoin leikkitoiminta

Perheentalo Onni ja Ilonassa on vuoden aikana ollut monenlaista toimintaa avoimessa toiminnassa. Avoimen varhaiskasvatuksen opettaja on avoimessa leikkitoiminnassa n. 2–3 päivää viikossa. Lisäksi toimintaa on ollut järjestämässä monia eri yhteistyötahoja.

Liikuntaa on lisätty kaikkiin toimintoihin, tässä majaleikki

5.1.2 Iisalmen Avoin varhaiskasvatus osana Perheentalon kohtaamispaikkatoimintaa

Avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa on kehitetty perheiden toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Toiveita ja tarpeita on selvitetty vanhemmille suunnattujen kyselyiden, lasten tilannekuvamenetelmän ja yhteiskehittämisen työryhmän avulla. Avoimen varhaiskasvatuksen myötä Perheentalo -yhteistyön ja Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen yhteinen toiminta on vahvistunut.

Avoimen varhaiskasvatuksen opettajalla on kohtaamispaikan pedagoginen vastuu ja hän toimii osana Perheentalon tiimiä. Yhteistyötä toteutetaan työparityöskentelynä avoimen varhaiskasvatuksen opettajan osallistuessa avoimeen leikkitoimintaan 2–3 päivänä viikossa. Avoimen varhaiskasvatuksen opettajan lisäksi myös Iisalmen kaupungin resurssi varhaiskasvatuksenopettaja Outi Pappi ohjasi syksyllä kerran kuukaudessa perhemuskaria Perheentalo Onni ja Ilonan avoimessa leikkitoiminnassa.

Kohtaamispaikan avoimen toiminnan ja pedagogisen vastuun lisäksi avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa on toteutettu kerhotoimintana. Lasten varhaiskasvatuskerhoa lukuun ottamatta, kaikki avoimen varhaiskasvatuksen kerhot olivat kaikille perheille avoimia, ikärajattomia ja niihin ei ollut ilmoittautumista.

Lasten varhaiskasvatuskerho on tarkoitettu kotihoidossa oleville 3–5-vuotiaille iisalmelaisille lapsille. Kerho kokoontui tiistaisin kello 14–17 Perheentalo Onni ja Ilonan tiloissa. Lapsen kerhopaikka haettiin sähköisesti Iisalmen kaupungin kautta.

Perheiden varhaiskasvatuskerho kokoontui keväällä perjantaisin Perheentalo Onnin ja Ilonan avoimen leikkitoiminnan aikana. Kerhossa oli monipuolista pedagogista toimintaa ja vapaata yhdessäoloa. Lukumummot lukivat lapsille joka toinen perjantai satuja. Syksyllä kerho nimestä haluttiin luopua. Syksyllä avoimen varhaiskasvatuksen perjantain toimintaa jatkettiin ilman erillistä mainintaa kerhosta.

Seikkaileva perheiden kerho kokoontui vaihtelevissa luontoympäristöissä ja lapsiperhepalveluissa. Kerhoa ohjattiin monitoimijaisesti ja siinä toteutui erityisesti lasten toiveet: luonto, liikunta ja eläintenhoito. Kerhossa on ollut mukana kaksi seikkailevaa lukumummoa, jotka lukevat lapsille luonnossa ja ovat apuna perheille ja työntekijöille. MLL Iisalmen yhdistys tarjosi perheille retkievää 1krt/kuukaudessa. Syksyllä 2024 saatiin yhteistyökumppaniksi Pohjois-Savon Liikunta/ESR+ Perheille-hanke 1.8.2024-31.3.2025 väliseksi ajaksi. Hankkeessa on kaksi perheliikuttajaa ja he ovat olleet mukana. Hanke on kustantanut myös välipalat perheille.

**Seikkailevien perheiden kerho
alkaa Iisalmessa 5.9.2024
alkaen aina torstaisin
klo 10–12!**

Tervetuloa liikkumaan yhdessä Perheen kanssa! Tarjoamme joka kerta terveellistä välipalaa koko perheelle!

Syyskuun päivämäärät

- 5.9 Iisalmen liikuntahalli klo 10–12
- 12.9 YSAO Peltoniemi klo 10–12
- 19.9 Mansikkaniemi klo 10–12
- 26.9 Sankariemen kenttä klo 10–12

www.pohjois-savonliikunta.fi/hankkeet/perheille-hanke

[@pohjoissavonliikunta](https://www.instagram.com/pohjoissavonliikunta)
[@Pohjois-Savon Liikunta](https://www.facebook.com/Pohjois-Savon_Liikunta)

Lisää hankkeesta ja Iisalmen sisällöistä

Logo: PERHEILLE-hanke Perheentalo IISALMI

Logot: Euroopan unionin rahoittama, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Savon hyvinvointialue, Pohjois-Savon liitto

Perhekuperkeikat

Avoimen varhaiskasvatuksen ja Perheentalon avoimen leikkitoiminnan yhteisissä **Perhekuperkeikoissa** pystyi osallistumaan ohjattuun avoimen varhaiskasvatuksen liikuntahetkeen, tai tulla vapaasti leikkimään ja touhuamaan. Perhekuperkeikat toteutettiin Perheentalolla tai liikuntahallilla kerran kuukaudessa lauantaisin. Tässä toiminnassa ei liikaa kielletty, vaan iloittiin liikkumisesta! Toimintaa järjestettiin vuonna 2024 yhteensä seitsemän kertaa.

Keittokeskiviikko

Keittokeskiviikkona tarjottiin maksutonta keittoa perheille Iisalmen kaupungin tuella 39 kertaa eli 39 x 50 annosta yhteensä 1950 annosta. Leivän ja levitteen tarjosi MLL:n Iisalmen yhdistys ry.

Keittoa olivat jakamassa vapaaehtoiset ”Soppatyöt” eli Niemisen Martat. Myös kesän ajan Iisalmen lasten liikennepuistossa tarjottiin perheille ilmainen keittoruoka, jonka tarjosi Iisalmen kaupunki.

Keittokeskiviikosta on muotoutunut yhteisöllisyyden ja yhdessä syömisen tärkeä hetki.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
 Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

LAPSIPERHEIDEN KEITTOKESKIVIikko

kello 10.30–12.00
 keskiviikkoisin
 (16.8.2023–
 29.5.2024)

maksuton
 laktoositon / gluteeniton

P. 040 595 2339 / Annika
 P. 040 192 0112 / Riikka

Perheentalo
 avoinvarhaiskasvatus_iisalmi

www.perheentalo.fi
www.iisalmi.fi

Perheentalon teemakuukaudet aloitettiin syyskuussa 2024

Kuukauden teema näkyy Perheentalon ja avoimen varhaiskasvatuksen toiminnassa melkein päivittäin ja teemaa tutkitaan ikätasoisesti ja eri tavoin. Jaetaan tietoa teeman tavoitteista ja suunnitelmista, jotta vanhempi voi tukea lapsen oppimista myös kotona.

➤ Syyskuussa teemana oli ruokakasvatus

• KUUKAUDEN TEEMA •

Perheentalo Onni ja Ilonassa tutustutaan kuukausittain eri teemoihin. Syyskuussa Perheentalolla keskitytään **ruokakasvatukseen**. Haluamme jakaa kanssanne tietoa teemamme tavoitteista ja suunnitelmistamme, jotta voitte tukea lapsenne oppimista myös kotona.

TEEMAN TAVOITTEET:

Terveelliset ruokailutottumukset: Painotamme terveellisen ruokavalion merkitystä ja tutustumme erilaisiin terveellisiin ruokiin.

Ruoan alkuperä: Pohditaan mistä ruoka tulee ja tutustutaan maatalon eläimiin sekä viljelyyn.

Ruoan valmistus: Leikimme kokkeja ja opettelemme perusasioita ruoanvalmistuksesta.

Ruoan jakaminen ja ruokailu: Korostamme yhteisöllisyyttä ja hyviä pöytätapoja ruokailun aikana.

TEEMAKUUKAUDEN SISÄLTÖ:

- Tutustutaan terveelliseen ruokaan: Askartelua ja ruokalauluja.
- Ruoan alkuperä: Lauluja maatalon eläimistä ja askartelua.
- Ruoan valmistus: Kokkeileikkejä.
- Ruoan jakaminen ja ruokailu: Ruokailuun liittyvien hyvien tapojen opettelua.

Toivomme, että tämä teema innostaa perhettänne ja lisää tietoutta terveellisestä ruokavaliosta sekä ruoan alkuperästä ja valmistuksesta. Mikäli teillä on kysymyksiä tai haluatte osallistua teemaan jollain tavalla, olkaa rohkeasti yhteydessä.

YSTÄVÄLLISIN TERVEISIN,
SINIKKA, RIIKKA, LAURA, ANSKU JA ANNA-KAISA

➤ Lokakuussa hypättiin satujen maailmaan

• KUUKAUDEN TEEMA •

Perheentalo Onni ja Ilonassa tutustutaan kuukausittain eri teemoihin. Lokakuussa Perheentalolla keskitytään **satujen maailmaan**. Haluamme jakaa kanssanne tietoa teemamme tavoitteista ja suunnitelmistamme, jotta voitte tukea lapsenne oppimista myös kotona.

TEEMAN TAVOITTEET:

- **Kielelliset taidot ja monilukutaito:** Kehittää lasten kielellisiä taitoja satujen ja tarinoiden avulla.
- **Luova ilmaisu:** Rohkaista lapsia suulliseen ja keholliseen ilmaisuun sekä taiteelliseen toimintaan.
- **Sosiaalinen vuorovaikutus:** Edistää lasten vuorovaikutustaitoja ja yhdessä toimimista.
- **Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus:** Tukea lasten kulttuurista ymmärrystä ja monimuotoisuutta.
- **Liikunnalliset taidot:** Kehittää lasten motorisia taitoja ja liikunnallista ilmaisua

TEEMAKUUKAUDEN SISÄLTÖ:

Teemaamme kuuluu satuhetkiä, askartelua, toiminnallisten satujen inspiroimia liikunnallisia leikkejä, pöytäteatteria sekä musiikkihetkiä.

Mikäli teillä on kysymyksiä tai haluatte osallistua teemaan jollain tavalla, olkaa rohkeasti yhteydessä.

YSTÄVÄLLISIN TERVEISIN,
SINIKKA, RIIKKA, LAURA, ANSKU JA ANNA-KAISA

➤ Marraskuun teemana oli Lapsen Oikeudet

• KUUKAUDEN TEEMA •

Marraskuussa Perheentalolla keskitytään Lapsen oikeuksiin. Keskitymme erityisesti vuoden 2024 teemaan: "Jokaisella lapsella on oikeus oppimiseen". Haluamme jakaa kanssanne tietoa teemamme tavoitteista ja suunnitelmistamme, jotta voitte tukea lapsenne oppimista myös kotona.

OPPIMISTA TAPAHTUU KAIKKIALLA

Oppiminen on uusien tietojen ja taitojen tiedostettua tai tiedostamatonta omaksumista. Lapsi oppii opettelun, harjoittelun, kokeilun ja esimerkin kautta jatkuvasti uutta. Oivallukset, uudet tiedot ja taidot tuottavat parhaimmillaan paljon iloa (lapsenoikeudet.fi).

TEEMAN TAVOITTEET:

- Opettaa lapsille heidän oikeuksistaan.
- Vahvistaa lasten ymmärrystä yhdenvertaisuudesta ja omasta ainutlaatuisuudesta.
- Luoda turvallinen ja kannustava oppimisympäristö, jossa jokainen lapsi tuntee itsensä hyväksytyksi ja arvostetuksi.
- Oppimisen ilo

Marraskuussa Perheentalolla keskityttiin Lapsen oikeuksiin. Keskityimme erityisesti vuoden 2024 teemaan: "Jokaisella lapsella on oikeus oppimiseen".

[#iisalmenvarhaiskasvatus](#) [#lapsenoikeudet](#) [#SaanOppia](#) [#SaatOppia](#)

Varhaisen tuen keskustelut

Avoin varhaiskasvatus tarjoaa myös varhaista vanhemmuuden tukea perheille **varhaisen tuen keskusteluilla**. Matalan kynnyksen keskusteluja käytiin avoimen leikkitoiminnan aikaan, mutta myös perheiden kotona. Näissä keskusteluissa hyödynnettiin erilaisia menetelmiä, kuten Lapset puheeksi -keskustelua, Yhdessä aika -menetelmää ja lapsen varhaiskasvatuskeskustelua.

5.1.3 Asiantuntijat jalkautuneena avoimeen toimintaan

Aamukahvit ja asiaa järjestettiin kolmesti keväällä. Tilaisuus alkoi rennosti juttelulla kahvittelun merkeissä, jonka jälkeen kello 10.00 on asiantuntijan pitämä alustus ohjelman mukaisesta aiheesta ja yhteistä keskustelua. Lopuksi perheillä oli mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin asiantuntijoiden kanssa.

Aiheita vuonna 2024 olivat:

- Talouden hallinta arjessa/ Sirpa Niskanen, talousneuvoja
- Baby Balance -vauvahieronta/ Anniina Rantonen
- Neuvoa ja tukea arkeen lapsiperheiden yleisestä neuvonnasta/perheneuvoja Hanna Vasiljev
- Lapsiperheiden arjen tukeminen -toiminnan pikkulapsiperheiden ruokakurssi -Martat 17.9.2024. Matka aistilähtöiseen ruokakasvatukseen. Pohdittiin myös sitä, mikä ruokailussa on tärkeää ja miten löydetään leikkisyyttä ja iloa ruokailutilanteisiin. Kiitos Henna Savon Martoilta

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat Perheentalolla kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa on keskiviikkoisin klo 9.00 – 12.00 kerran kuukaudessa Perheentalo Onnissa ja Ilonassa kohtaamassa perheitä. Perheet voivat jutella heidän kanssaan mieltä painavista arjen pulmallisista tilanteista ja pohtia yhdessä niitä helpottavia keinoja.

Perheiden talousneuvola järjestettiin neljä kertaa keväällä.

Matalan kynnyksen tukea, ohjausta ja neuvontaa arjen taloudenhallintaan. Talous- ja velkaneuvoja Sirpa Niskanen jalkautui avoimeen toimintaan.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

Perheiden talousneuvonta

OHJAUSTA JA NEUVOA LAPSIPERHEIDEN ARJEN TALOUDEN HALLINTAAN.
MAHDOLLISUUS MYÖS KAHDENKESKISIIN KESKUSTELUIHIN.

TALOUS- JA VELKANEUVOJA SIRPA PAIKALLA PERHEENTALON ARJESSA KERRAN KUUSSA.
TULE MOIKKAAMAAN!

TI	27.2.	KLO 10-12
KE	13.3.	KLO 17-19
MA	15.4.	KLO 10-12
MA	27.5.	KLO 10-12

Lisätietoja: p. 040 192 0112 /
riikka.kainulainen@perheentalo.fi

 Perheentalo
 avoinvarhaiskasvatus_iisalmi

www.iisalmi.fi
www.perheentalo.fi

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJAT PERHEENTALOLLA

TULE MOIKKAAMAAN JA JUTTELEMAAN TEIDÄN PERHEEN ARJESTA VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJIEN KANSSA.
YHDESSÄ ON MUKAVAMPI POHTIA RATKAISUJA JA KEINOJA ESIMERKIKSI LAPSIPERHEIDEN ERILAISIIN PULMATILANTEISIIN.

KESKIVIKKONA
31.1. | 28.2. | 27.3. | 24.4. | 29.5.
KELLO 10.00-12.00

Lisätietoja: p. 040 192 0112 /
riikka.kainulainen@perheentalo.fi

 Perheentalo
 avoinvarhaiskasvatus_iisalmi

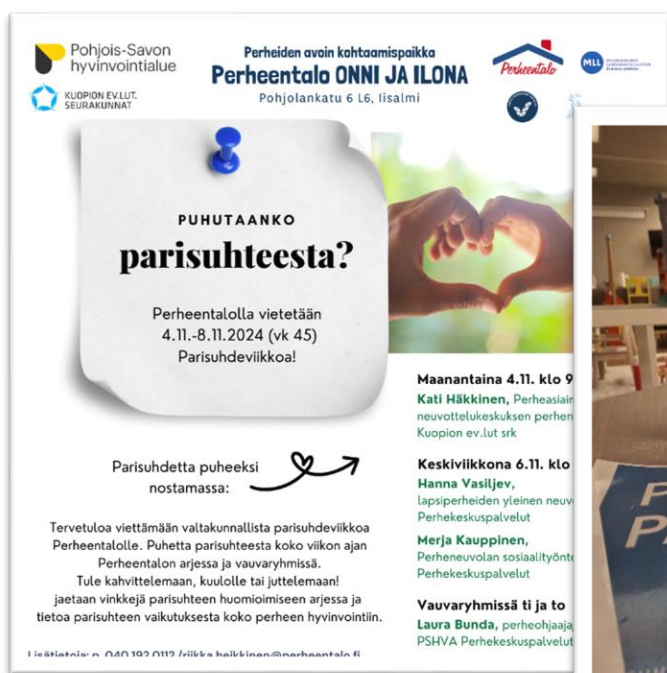
www.iisalmi.fi
www.perheentalo.fi

5.1.4 Teemapäivät avoimen leikkitoiminnan sisällä

Varhaiskasvatuspäivä pidettiin 28.2. Silloin oli mahdollisuus saada monipuolista tietoa lisälmen varhaiskasvatuksesta. Pieniä tietoiskuja, keskusteluja ja mahdollisuus tavata eri päiväkotien edustajia. Perheentalolla oli myös ilmainen keittolounas perheille tarjolla sekä lapsille mukavaa puuhaa.

Parisuhdeviikko vietettiin syksyllä viikolla 45, eli 4.11.-8.11.2024. Vuoden 2024 teemana on Puhetta suhteisiin. Perheentalo Onni ja Ilonassa jaettiin vinkkejä parisuhteen huomioimiseen arjessa ja tietoa parisuhteen vaikutuksesta koko perheen hyvinvointiin. Vierailijoita oli Pohjois-Savon hyvinvointialueen perhekeskuspalveluista Merja Kauppinen (perheneuvolan sosiaalityöntekijä) ja perheneuvoja Hanna Vasiljev. Vauvaryhmissä aihetta käsiteltiin myös.

Leikkiviikko vietettiin 15.-21.4.2024. Leikkiviikon teemana oli vuonna 2024 Kaveritaidot. Leikkiviikolla keskityttiin ihailemaan leikkiä ja tukemaan koko perheen leikkitaitoja. Viikko huipentui Perheentalolla leikkipäivään.

Puhutaanko parisuhteesta?

Perheentalolla vietetään 4.11.-8.11.2024 (vk 45) Parisuhdeviikkoa!

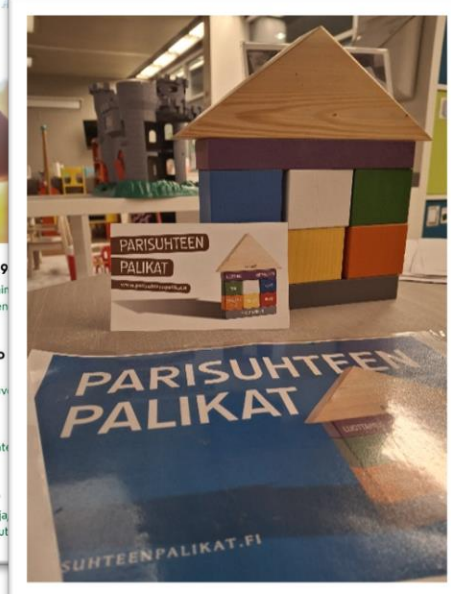
Parisuhdetta puheeksi nostamassa:

Tervetuloa viettämään valtakunnallista parisuhdeviikkoa Perheentalolle. Puhetta parisuhteesta koko viikon ajan Perheentalon arjessa ja vauvaryhmissä. Tule kahvittelemaan, kuulolle tai juttelemaan! jaetaan vinkkejä parisuhteen huomioimiseen arjessa ja tietoa parisuhteen vaikutuksesta koko perheen hyvinvointiin.

Maanantaina 4.11. klo 9
Kati Häkkinen, Perheasiain neuvottelukeskusten perheen Kuopion ev.lut.srk

Keskiviikkona 6.11. klo 10
Hanna Vasiljev, lapsiperheiden yleinen neuv. Perhekeskuspalvelut
Merja Kauppinen, Perheneuvolan sosiaalityöntekijä Perhekeskuspalvelut

Vauvaryhmissä ti ja to
Laura Bunda, perheohjaaja PSHVA Perhekeskuspalvelut

LEIKKIVIIKKO
15.-21.4.2024

Leikki tuo yhteistä iloa.
Heittäydy leikin vietäväksi Perheentaloilla!

Leikkiviikko

Perheentalo

Kaa Lapset

Pelastakaa Lapset
Kuopion Perheentalo

Siilinjärven PERHEENTALO

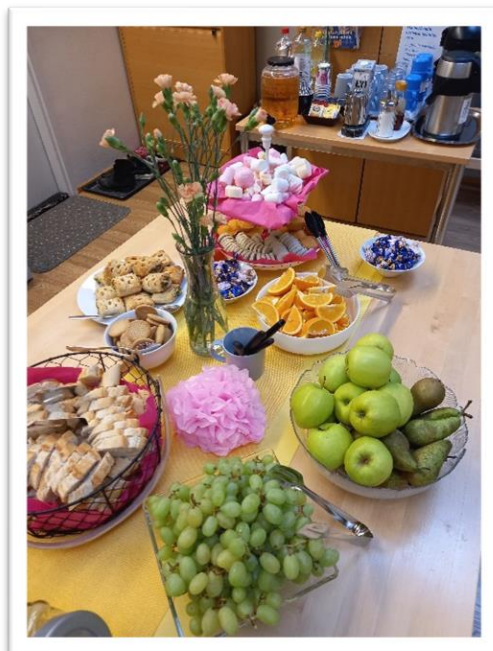
Ihmeiden Ilta Perheentalolla 24.8.2024 klo 16.00–19.00

Paikalla oli Iisalmen avoimen varhaiskasvatuksen ja Perheentalon työntekijöitä. Perheentalo Onni ja Ilonassa oli avointa leikkitoimintaa ja yhteisö taideteoksen Perheentalo Taikametsän maalausta sekä pientä purtavaa.

Äitienpäivän juhlintaa Perheentalolla

Äitienpäivän tapahtuma 10.5.2024. Koko perheelle tarjolla suolaista sekä makeaa herkkua. YSAO:n opiskelijat tekivät äideille kampauksia sekä pieniä hemmotteluhoitoja.

Vauvakutsut

Vauvakutsut odottaville vanhemmille järjestettiin neljä kertaa Iisalmen seurakunnan kanssa yhteistyössä. Vauvakutsuilla kerrottiin perheille vauvaperheiden palveluista, Onni ja Ilonan toiminnasta, keskustelimme vanhemmaksi tulemiseen liittyvistä ajatuksista ja tunteista sekä perheillä oli

mahdollisuus kysellä kasteesta seurakunnan lastenohjaajalta. Lisäksi oli mahdollisuus tehdä tutti-
nauha tai imetyskoru tulevalle vauvalle. Jokaisella kerralla pöydässä oli suolaista ja makeaa tarjot-
tavaa.

Vauvan Päivän juhlat 27.9.2024

Osallistuttiin valtakunnallisen vauvanpäivän viettoon. Tänä vuonna teemana oli "Vauvat ja luonto – pidetään yhdessä huolta". Juhlimme vauvoja (ja isosisaruksia 😊) Onni ja Ilonassa koko päivän ajan. Ohjelmassa oli musiikki ja satuhieronta.

Valokuvausviikko pidettiin 28.-30.10.2024

Kuvaukseen ilmoittauduttiin paikan päällä ja kuvaus oli perheille ilmainen. Ryhmille oli omat kuvausajankohdat. Kuvaajana toimi Eemeli Kiukkonen Kuvaverkosta. Valokuvausviikko on saanut suuren suosion kävijöiden keskuudessa.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

VALOKUVAUS
28.-30.10.2024

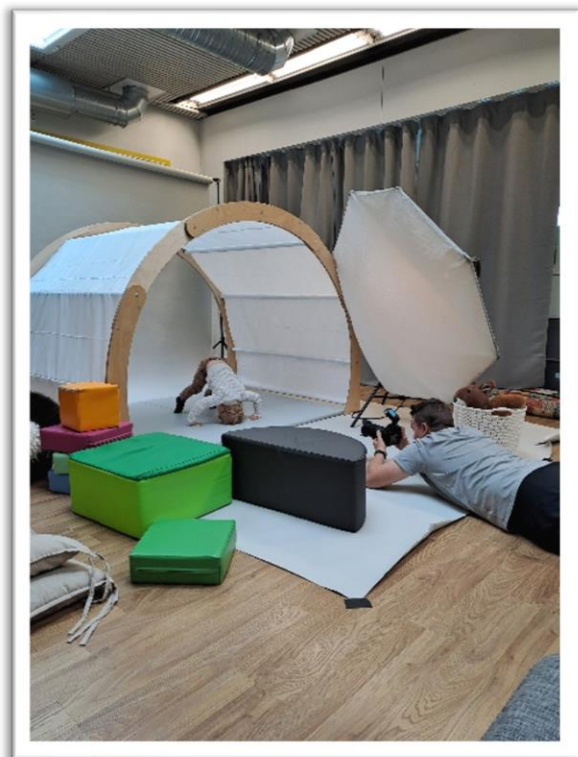
Kuvaajana: *Eemeli Kiukkonen* kuvaverkko

- ILMOITTAUTUMINEN KUVAUKSEEN PAIKAN PÄÄLLÄ SÄHKÖISESTI.
- KUVAUS ITSESSÄÄN ON ILMAINEN, MAKSAT VAIN NETIN KAUTTA TILAAMISTASI KUVATUOTTEISTA.
- VOIT KUVAUTTAA ESIMERKIKSI LAPSESTA YKSITYISKUVAN, SISÄRUSKUVIA TAI PERHEKUVAN.

KUVAUSAIKATAULU:

ma 28.10.	klo 9.00-11.00 Perheryhmä Pikkulinnut Klo 12.00-15.00 Avoin kaikille perheille
ti 29.10.	klo 9.00-11.00 Vauvaryhmä Hippiäiset klo 12.00-14.00 Vauvaryhmä Kultasirkut Klo 14.00-15.00 Lasten varhaiskasvatuskerho
ke 30.10.	klo 9.00-13.00 Avoin kaikille perheille

Lisätietoja: p. 040 192 0112 / riikka.heikkinen@perheentalo.fi

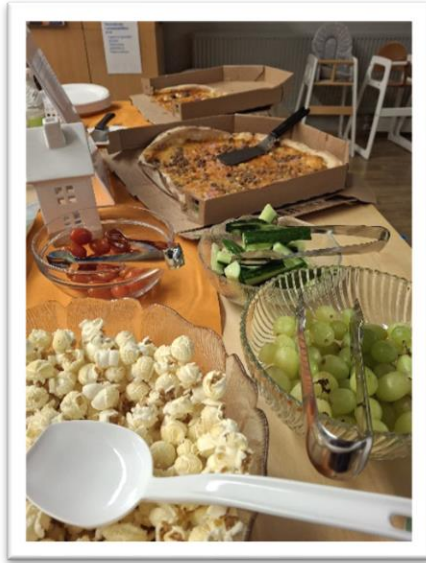
Lomalaisten brunssit

Lomalaisten brunsseja järjestettiin vuoden aikana kolme 4.1., 8.3. ja 18.10.2024 klo 10.00-13.00 Perheentalo Onni ja Ilonassa avoimen toiminnan lomassa. Iisalmen Pelastakaa Lapset ry ja MLL:n Iisalmen yhdistys tarjosi tarvikkeet brunssihin ja heidän vapaaehtoiset olivat myös tarjoilemassa. Ne ovat erittäin suosittuja perheiden keskuudessa. Brunssille osallistui yhteensä noin 300 kävijää.

Isien ja lasten PIZZAA JA PELEJÄ -ILTA 8.11.2024

Isänpäivän juhlintaa ennakoon. Kotipizza Kirkkis halusi lahjoittaa pizzat iltaan ja pelailtiin erilaisia pelejä perjantai-iltana. Kävijöitä oli runsaasti ja tunnelma oli riemukas.

Lapsen Oikeuksien päivän juhaviikko

Lapsen oikeuksien 2024 vuoden teema oli "Jokaisella lapsella on oikeus oppimiseen". Lapsen oikeuksia juhlittiin Perheentalolla koko viikon ajan. Lapsen oikeuksien päivän Iloa Musiikista -lastenkonserilla keskiviikkona 20.11.2024 yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa Iisalmen Kulttuurikeskuksella. Lapset olivat piirtäneet ja maallanneet Perheentalolla ja Päiväkoti Tuikkeessa aiheesta "Mitä sinä haluaisit oppia? hienoja taideteoksia ja vielä ehti myös paikan päällä piirtämään aiheesta. Taideteoksia oli yhteensä noin 60 kpl, joista tehtiin taidenäyttely Kulttuurikeskuksen aulaan. #SaanOppia #SaatOppia

Kaikkien aikojen Pikkujoulut

Perheentalon ja VAUHTI!-toiminnan yhteiset pikkujoulut vietettiin lauantaina 14.12.2024 klo 10-13! Tapahtuma oli kaikille avoin ja siinä oli huomioitu erityisesti erityislapsiperheet.

5.1.5 Perheiden avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onnin ja Ilonan KESÄ 2024

Perheentalo ONNI JA ILONA Pohjoisranta 6 16, Iisalmi	
Perheentalon kesän aukioloajat ja toiminta	
Kesäkuu 16 - 30.6.2024	Heinäkuu 17 - 31.7.2024
MA KLO 9.00-14.00 Avoin leikki-aika	MA KLO 9.00-14.00 Avoin leikki-aika
TI KLO 9.00-14.00 Toimintaa liikennepuistossa (Onni ja Ilona suljettu)	TI KLO 9.00-14.00 Toimintaa liikennepuistossa (Onni ja Ilona suljettu)
KE KLO 9.00-14.00 Toimintaa liikennepuistossa (Onni ja Ilona suljettu)	KE KLO 9.00-14.00 Toimintaa liikennepuistossa (Onni ja Ilona suljettu)
TO KLO 11.00-15.00 Kesän vauvatreffit! Avoin leikki-aika vauvaperheille. Seikkailu perheiden kerho 13.6. asti.	TO KLO 11.00-15.00 Kesän vauvatreffit! Avoin leikki-aika vauvaperheille.
PE KLO 9.00-14.00 Avoin leikki-aika	PE KLO 9.00-14.00 Avoin leikki-aika
Lisätietoja: p. 040 192 0112 tai 040 595 2339 18.6.2024 alkaen Sukunimi alkaen: Iisalmi alkaen 17.8.2024	
Perheentalo www.perheentalo.fi	

Kesäkuussa ja heinäkuussa perheiden kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona oli avoinna maanantaisin ja perjantaisin kello 9.00–14.00. Tiistaisin ja keskiviikkoisin oltiin kello 9.00–14.00 **Lasten liikennepuistossa** kohtaamassa perheitä ja ohjaamassa toimintaa eri tahojen kanssa yhteistyössä. Vauvaryhmien sijasta kesällä 2024 pidettiin avointa leikki-aikaa vauvaperheille kerran viikossa torstaisin klo 11-15 (kesän vauvatreffit).

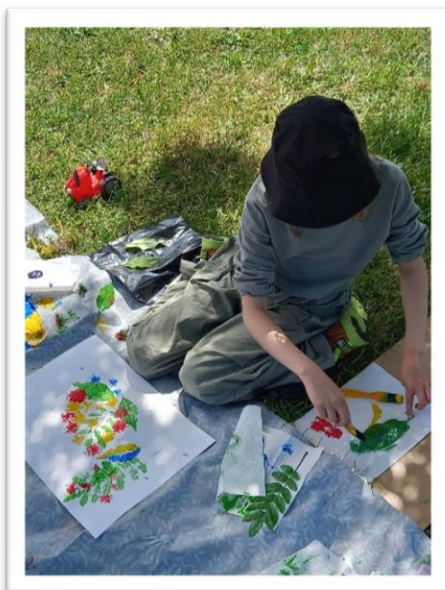
Kesän vauvatreffit suunnattiin n. 0-1,5 vuotiaalle lapsille perheineen, myös sisarukset oli tervetulleita. Kesän vauvatreffit kokoontui yhteensä seitsemän kertaa Perheentalo Onni ja Ilonassa ja kerran vauva-vanhempi jumpan merkeissä Lasten liikennepuistossa. Pääpaino oli vapaassa leikissä ja yhdessäolossa. Vauvatreffeille osallistui paljon esimerkiksi kevään vauvaryhmäläisiä.

Onnissa ja Ilonassa kesällä keskityttiin vapaaseen leikkiin ja askarteluun. Liikennepuistossa toimintana oli muun muassa kierrätysleikkejä, peikkoseikkailu, autoilla maalausta ja autopesulaleikkiä, kaverikoiria ja lukukoira, Twist-nuorten kanssa järjestetty tapahtuma lapsiperheille (kaksi kertaa), kivien maalausta ja askartelua, keppihevostata, timanttijahti, liikuntapelejä- ja leikkejä ja vesipysyillä tarkkuusammuntaa.

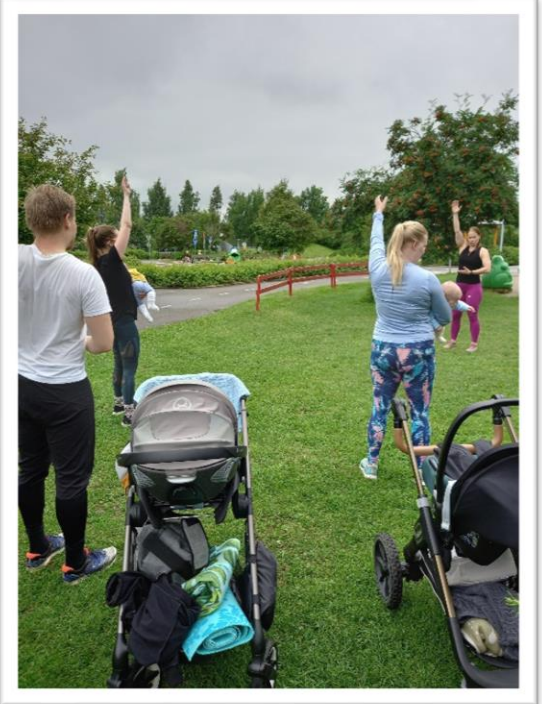
Keskiviikkoisin paikalla oli myös Pohjois-Savon hyvinvointialueen Perhekeskuspalveluiden työntekijä sekä Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Heidän kanssaan perheillä oli mahdollisuus keskustella perheen pulmallisista tilanteista, ja yhdessä pohtia niihin ratkaisuja. Yhteistyötä tehtiin mm. TATU ry:n Vauhti!-toiminnan, EHYT ry:n Lämmin vanhemmuus- hankkeen, Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen, Iisalmen nuorisopalveluiden, kaverikoiravapaaehtoisten, Pohjois-Savon hyvinvointialueen, Ylä-Savon jätehuolto Oy:n sekä vapaaehtoisten kanssa.

Perheiltä saatiin paljon kiitosta toiminnasta, myös monet matkailijat ihailivat toimintaa ja kertoivat toivovansa samanlaista omalle paikkakunnalleen. Näytti siltä, että monet perheet tulivat toiminnasta iloiseksi. Yhtenä päivänä toiminta siirrettiin sisätiloihin Onnin ja Ilonaan huonon sään sattuessa.

Taiteen iloa Lasten Liikennepuistossa.

Lämmin kesä innosti lapsia sekä aikuisia moneen leikkiin.

5.1.6 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät

Vertaisryhmissä samassa elämäntilanteessa olevat ihmiset kohtaavat, vaihtavat kokemuksiaan ja tukevat toisiaan. Vertaisryhmissä tavoitteena on ohjaajan tukemana vahvistaa vanhemmuutta ja perheen hyvinvointia, tukea vanhemman ja lapsen välistä kiintymyssuhdetta ja varhaista vuorovaikutusta sekä vähentää yksinäisyyttä edistämällä sosiaalisten verkostojen laajenemista myös ryhmän ulkopuolelle.

Vauvaryhmät

Vauvojen ja heidän vanhempiensa vertaisryhmissä edetään vauvojen tarpeiden mukaan. Ryhmään saapuessa ohjaaja ottaa vastaan jokaisen tulijan ja luo hyväksyvää ja vastaanottavaista ilmapiiriä. Ohjaaja kohtaa ryhmäläiset tasavertaisesti ja refleктоivalla työotteella, luoden ryhmään turvallista ilmapiiriä. Vauvoja ihmetellään ja ihastellaan yhdessä. Vuonna 2024 toisessa ryhmässä oli mukana nimetty Vauvaihastelija-vapaaehtoinen.

Ryhmissä on pääsääntöisesti toistuva rakenne.

- aloitetaan yhteisellä loru- ja lauluhetkellä
- fiiliskierros, sanotaan yleensä myös oma ja vauvan nimi
- keskustelua ohjatusti ohjelman mukaisesta aiheesta tai niistä ajatuksista, mitkä perheiltä sillä hetkellä nousee
- Toisinaan ryhmässä on toiminnallista ohjelmaa, kuten vauvojen värileikkiä tai tanssia. Välillä mukana on asiantuntijoita kertomassa ja juttelemassa perheitä kiinnostavista aiheista.
- Vapaalle yhdessäololle ja kahvittelulle on jätetty aikaa
- neuvolan terveydenhoitajat jalkautuvat säännöllisesti molempiin ryhmiin

Lorut ja laululeikit

Lorut ja laululeikit valitaan lapsen ikätason mukaisesti. Lorujen ja leikkien kautta tavoitteena on tukea vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta sekä kannustaa vanhempia laulamaan ja loruttelemaan myös kotona lapsen kanssa. Tätä tarkoitusta varten vanhemmille annetaan kotiin viemiseksi lorun, laulun tai laululeikin sanat. Joskus vanhemmat saattavat aluksi löytää itsensä epämuksuusalueelta, kun lähemme hoiva- ja hellittelyleikkeihin. Vauvan silittely ja ihastelu saattaa tuntua kummalliselta ja vieraalta. Tällöin suuressa merkityksessä on muiden ryhmäläisten sekä ohjaajan antama esimerkki. Ohjaajana on ollut hienoa huomata, kuinka loruttelut, silittelyt ja ihastelut

muuttuvat vanhemmilla luonteviksi. Niissä hetkissä ennaltaehkäisevän työn pienten tekojen merkitys näkyy konkreettisesti.

Fiiliskierros

Loruttelujen jälkeen on fiiliskierros, jossa jokaisella on mahdollisuus kertoa omia tuntemuksiaan. Fiiliskierros toimii myös esittelynä, ja tässä vanhemmat kertovat oman etunimensä sekä lapsensa etunimen ja iän. Esittelyn merkitys korostuu avoimessa ryhmässä, johon voi tulla uusia perheitä milloin tahansa, ja tämä auttaa vanhempia tutustumaan toisiinsa luontevasti. Ohjaajan tärkeä tehtävä on tukea uusien kaveri- ja ystävyyssuhteiden syntymistä. Vuonna 2024 vauvaryhmien osallistujat ovat tavanneet toisiaan myös ryhmän ulkopuolella, ja uusia ystävyyssuhteitakin on syntynyt. Ryhmillä on ollut omia whatsapp-ryhmiä, joissa on jaettu ideoita ja toiveita.

Fiiliskierroksen aikana syntyy usein keskustelua, ja vanhemmat kysyvät toisiltaan vinkkejä ja mielipiteitä. Toisten vanhempien vertaistuki on tärkeää. Lähtökohtana on, että jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Ohjaaja huolehtii siitä, että vanhemmille jää tilaa keskustella heille tärkeistä asioista, pitäen samalla lapset keskustelun keskiössä ja tukien vanhemman kykyä käsitellä tunteitaan. Pyrimme tasa-arvoiseen kohtaamiseen, joten emme tietoisesti kysele ammateista tai työpaikoista. Vanhemmat kuitenkin usein tuovat näitä asioita esiin, mutta yleensä siinä vaiheessa, kun tutustuminen on jo tapahtunut vanhemmuuden kautta.

Joskus fiiliskierroksen aikana tai muuten ryhmässä saattaa nousta huoli, yleensä vanhemman jaksamisesta. Tällöin ohjaaja ottaa huolen puheeksi vanhemman kanssa kahden kesken ja tarvittaessa ohjaa vanhemman tai koko perheen hakemaan apua. Ohjaajalle on tärkeää tunnistaa, mihin oma ammattitaito riittää ja milloin oikea-aikainen palveluohjaus on tarpeen. Myös perheet ovat saattaneet jakaa omia kokemuksiaan ja kertoa, millaista apua ovat itse saaneet vastaavissa tilanteissa, kannustaen näin toisiaan hakemaan tarvittavaa apua.

Ohjelman mukainen aihe

Vauvaryhmissä ohjelman mukainen aihe voi liittyä vanhemmuuteen, kasvatukseen tai lapsen kehitykseen. Se voi olla keskustelua, asiantuntijan vierailu tai toiminnallinen tuokio kuten vauvojen kanssa jumppaa tai vauvamuskari. Perheiden toiveet otetaan huomioon aiheita valittaessa ja niitä tarvittaessa vaihdetaan ajankohtaisemmiksi, jos jokin tietty aihe nousee keskusteluissa selvästi pinnalle.

Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjoisranta 6 15, Helsinki

VAUVARYHMÄ Kultasirkut
VANHEMMILLE (MYÖS ODOTTAVILLE)
JA VAUVOILLE N. 0-6KK

SYKSY 2024

lokakuu	elokuu	syyskuu
3.10. Vanhempi-vauva jumppa/ Laula 10.10. Porinat ja tuohensuolitoiminnan esittely/ Mervi, Pika 17.10. Mielen hyvinvointi/ rian perheohjaaja Riikka T. 24.10. Vauvan sosiaalinen kehitys/ neuvolan terveydenhoitaja 31.10. Taidetta isille/ukille	15.8. Uusi ryhmä alkoi! 22.8. Porinat 29.8. Porinat	5.9. Syntymyskokemuksia. 12.9. Porinat 19.9. Baby Balance -harjoitus/ Pika H. ja Annina K. 26.9. Stressi ja itsensähoito/ Tuula, Omasuunnittelu
marraskuu	joulukuu	
7.11. Puhutetta paitasuhasta 14.11. Tanssiliikkeitä alkoi! 21.11. Porinat 28.11. Terveystietoa	5.12. Syntymisestä palautuminen/ Äitiystyö/ Hanna K. 12.12. Terveystietoa 19.12. Pikkujoulukirjallisuus	

Kukaan voi tulla koska vain. Ohjelman muutokset mahdollisia.
Jäsenmaksu: Perheentalon ohjaaja p. 040 192 0112/
ilona.helkkinen@perheentalo.fi

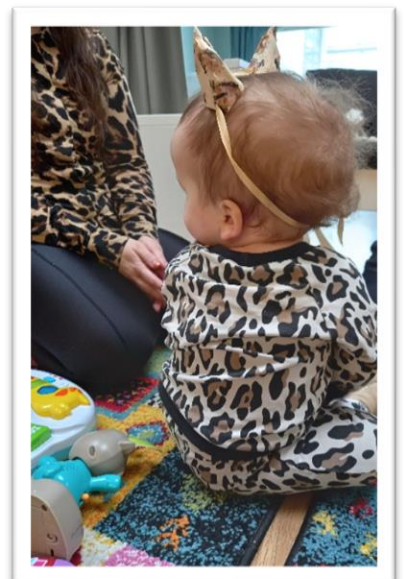
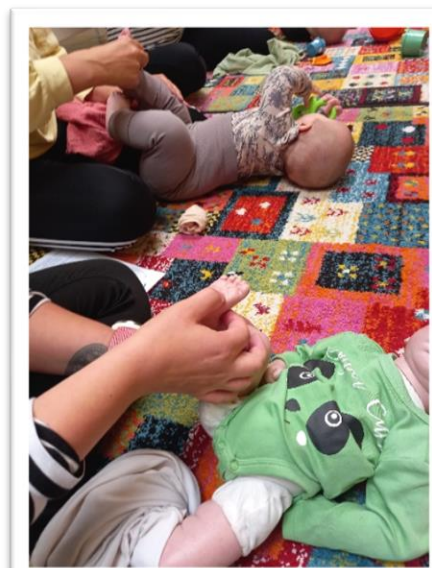
Vauvaryhmissä käsiteltyjä teemoja olivat mm. synnytyskokemukset, mielen hyvinvointi, pohdintaa parisuhteesta, vauvan hoito, turvalliset aikuiset, stressi ja itsemyötätunto, vauvan sosiaalinen kehitys, lapsen temperamentti, vauvasta taaperoksi ja minä kasvattajana.

Vierailijoina ryhmissä olivat mm. Tuija Nissinen (Stressi ja itsemyötätunto), Laila Korhonen (vauvajumppa), Mervi Hakkarainen (tukihenkilötoiminnan esittely) sekä neuvolan perheohjaaja Riikka Tikkanen (mielen hyvinvointi) sekä äitiysfysioterapeutti Emma Ronkainen (synnytyksestä palautuminen).

Lisäksi ryhmässä musisoitiin, oltiin mukana valokuvausviikolla ja tehtiin taidetta itseille ja äideille. Alkavan ryhmän kanssa otetaan perinteinen aurinkokuva, jossa vauvat asetetaan rinkiin auringon muotoon. Tästä saa mukavan valokuvamuiston

ryhmän ajalta.

Uusi vertaisryhmä **HIPPIÄISET** aloitti tammikuussa ja **KULTASIRKUT** syksyllä elokuussa 0–6 kk ikäisille vauvoille ja heidän vanhemmilleen, sekä odottaville vanhemmille. Vertaisryhmä kestää noin vuoden, jonka jälkeen ryhmä päättyy ja paikalla aloittaa uusi vauvaryhmä.

Perheryhmä **PIKKULINNUT** on alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen ja se kokoontuu maanantaisin. Perheryhmään ohjataan päättävän vauvaryhmän vanhempia. Useat perheet ovatkin käyneet kohtaamispaikassa jo vuosien ajan ja on mahdollista nähdä lasten kasvavan ja vanhempien kasvavan vanhemmuuteen. Maanantain perheryhmä toteutetaan seurakunnan lapsiperhetyön kanssa yhteistyössä. Yhteisenä linjana on sovittu, ettei ryhmässä ole uskonnollista tunnustuksellisuutta. Perheryhmässä on ohjattua toimintaa ja vapaata yhdessäoloa.

Maanantain perheryhmä Pikkulinnuissa ohjelmassa oli muun muassa pöytäteatteria, musiikkia, maalausta, temppurata, satutietä ja monenlaisia askarteluja. Joulun aikaan päästiin koreilemaan pipareita ja askartelemaan joulukortteja. Leikki on usein tärkein asia Pikkulinnuissa.

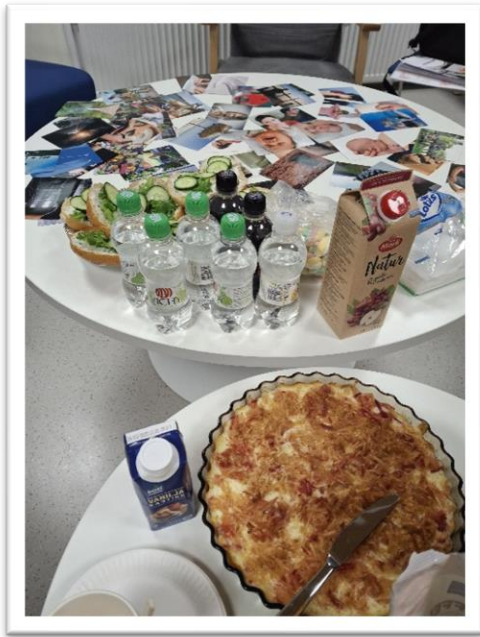

Iltaperhekahvila **ILTAPÖLLÖT** on avoin iltaperhekahvila perheille keskiviikkoisin klo 17.00–19.00. Ohjelmassa on vapaata leikkiä, pelailua ja askartelua sekä seurustelua.

Pienen väen oma iltaperhekahvila **PIKKUPÖLLÖT** kokoontui kauden viimeinen maanantai klo 17.00–19.00. Yhteistyössä ohjaajina toimi PSHVA perheohjaajat ja seurakunnan lastenohjaajat.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen nimeämänä vapaaehtoisena vertaisryhmävastaavana kuluneena vuotena toimi kuka?. Vertaisryhmien suunnittelusta ja ohjauksesta on vastannut toiminnanohjaaja Riikka Heikkinen.

Mentalisaatioon perustuvaa **Lapsi mielessä -vanhempainryhmää** pidettiin kahdeksan kertaa. Ryhmää ohjasi toiminnanohjaaja Riikka Heikkinen ja PSHVA perheohjaaja Hanna Haverinen. Ryhmään osallistui neljä 1–6 vuotiaan lapsen vanhempaa. Ryhmän tarkoituksena oli tukea vanhempien mentalisaatiokykyä keskustelujen ja toiminnallisten harjoitusten kautta.

5.7 Luetaan Yhdessä-toiminta ja ystävätoiminta maahanmuuttajien parissa

Toiminta maahanmuuttajien parissa alkoi yli 10 vuotta sitten, kun lisälmeen saapuivat ensimmäiset kiintiöpakolaiset. Aluksi SPR:n lisälmen paikallisosasto käynnisti kotouttavaa työtä kaupungin kanssa, johon kuului asuntojen valmistelua sekä vapaaehtoisten ystävien perehdytys tuleville perheille. Pian huomattiin, että yhteisöllisen tuen lisäksi tarvittiin myös kielenopetusta. Vuonna 2017 Luetaan Yhdessä -toiminta aloitettiin Perheentalon tiloissa.

Luetaan Yhdessä -ryhmä kokoontunut keskiviikkoisin klo 14.00-16.00 yhteensä 32 kertaa ja niissä on ollut yhteensä 672 käyntikertaa ja 297 vapaaehtoisten käyntikertaa. Lisäksi järjestettiin 5 ystäväiltaa ja Kansainvälinen POP UP-kahvila 10.2.2024, joissa oli 435 käyntikertaa ja vapaaehtoisten 84 käyntikertaa. Oleellisena osana kokoontumisia on yhteinen tee- ja kahvitauko. Luetaan Yhdessä -toiminnan ympärille on kehittynyt lämmin yhteisö, johon kuuluu noin 30 vapaaehtoista ja lukuisa joukko maahanmuuttajia eri maista. Yhteistyö on tiivistä ja monipuolista, ja tavoitteena on tarjota osallistujille kokonaisvaltaista tukea kotoutumiseen, kuten ystäväiltoja ja arjen taitojen opettelua. Perheentalon toiminnanohjaaja on ollut mukana syksystä alkaen ryhmässä.

Luetaan yhdessä- toimintaan ovat tervetulleita kaikki maahan muuttaneet aikuiset ja perheet. Kun aikuiset opiskelevat suomen kieltä vapaaehtoisten opastuksella, tapahtuu lasten kielen oppiminen Perheentalon ohjaajan tuella leikkien ja pelien kautta. Luetaan yhdessä- ryhmässä kaiken ikäiset ja -tasoiset oppijat pääsevät harjoittelemaan arkielämän kielitaitoa yhdessä selkosuomea puhumalla ja toiston kautta. Luetaan yhdessä- ryhmän kautta Perheentalo on tullut uusille iisalmelaisille perheille tutuksi paikaksi ja perheet ovat löytäneet mukaan myös muuhun talolla tapahtuvaan toimintaan.

Iisälmen malli on saanut kiitosta ja sitä toivotaan laajempaan käyttöön kotoutumistyössä. Luetaan Yhdessä-verkosto teki jutun omaan julkaisuunsa syksyllä : https://luetaan yhdessä.fi/2024/12/luetaan-yhdessä-verkosto-20-vuotta-pienen-paikkakunnan-eduista-kaikki-irti-iisälmen-ryhmiä/?_gl=1*1sxud4r*_up*MQ..*_ga*MTk0ODMyMTY0Ni4xNz-QxODU0NjY3*_ga_SSWEE2NKN6*MTc0MTg1NDY2Ni4xLjEuMTc0MTg1NDcwMC4wLjAuMA..

5.1.8 Osallisuus ja perheeraati ja kyselyt

Perheiden osallisuus on tärkeässä roolissa toiminnassamme. Perheiltä kerätään säännöllisesti toiveita ja palautetta. Perheitä kannustetaan kertomaan ideoitaan ja tulemaan myös mukaan järjestämään toimintaa. Perheet kertovatkin hyvin tottuneesti ideoitaan ja paranteluideoitukiaan.

Avoimen varhaiskasvatuksen hankkeen kanssa kerättiin perheiltä toiveita ja tarpeita monipuolisesti keväällä 2024. Vanhemmille suunnatussa kyselyssä kysyttiin toiveita tulevalle toiminnalle ja tarpeita, joihin toivottiin toiminnan vastaavan. Kyselyssä huomioitiin myös lasten näkökulma esimerkiksi kysymyksellä: *Millaiseen avoimeen varhaiskasvatukseen uskot lapsesi haluavan osallistua? Voit myös suoraan kysyä tätä lapselta ja kirjoittaa mitä hän sanoi.* Lasten toiveita ja tuentarpeita selvitettiin lasten tilannekuvamenetelmällä, jossa lapset saivat kertoa, näyttää kuvien avulla tai piirtää itselleen mieluisia asioita, toiveita ja harmituksen aiheitaan.

Vanhempien kyselyyn vastasi 79 henkilöä ja lasten menetelmään osallistui 26 lasta. Lasten toiveissa korostuivat toiveet luonnosta, liikunnasta, eläinten hoidosta sekä kulkuneuvoista ja mediahahmoista (Pipsa Possu ja Ryhmä Hau). Vanhemmat toivoivat näiden lisäksi lapsille taidetta, monipuolista ja vaihtelevaa toimintaa ja kohtaamisia turvallisten aikuisten ja muiden lasten kanssa. Kysely ja lasten menetelmä olivat osa YAMK opiskelijan opinnäytetyötä.

<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023090425311>.

Perheiden tarpeita ja toiveita selvitettiin myös **yhteiskehittämisen työryhmässä**. Työryhmässä pohdittiin perheiden moninaisia tarpeita, perehdyttiin lasten menetelmän ja vanhempien kyselyn tuloksiin, ideoitiin tulosten pohjalta toimintaa sekä arvioitiin alustavaa versiota avoimesta varhaiskasvatuksesta. Työryhmän avulla pyrittiin välttämään päällekkäisen toiminnan syntymistä ja luomaan yhteistyön rakenteita tulevalle toiminnalle. Työryhmästä saaduista palautteista ilmenee, että osallistujat kokivat tärkeäksi osallisuutensa ja kokivat saaneensa myös uusia ideoita ja tietoa omaan työhönsä.

Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyö tehtiin yhteiskehittämisen ja lapsikeskeisen palvelumuotoilun keinoin.

Vauvaryhmien ohjelmat on suunniteltu ryhmäläisten toiveiden pohjalta, erityisesti toisen kauden osalta, kun perheet ovat jo hyvin kiinnittyneet ryhmään. Uusien vauvojen ryhmän ohjelma on

joustava, sitä on tarvittaessa muokattu toiveiden pohjalta. Ryhmäläiset ovat olleet innokkaasti ideoimassa toimintaa ja myös ryhmän ulkopuolista vapaa-ajan toimintaa, kuten lenkkeilyä ja pikkujouluja. Ryhmät muodostivat myös omat Whatsapp -ryhmät, joiden kautta pitävät yhteyttä ryhmän ulkopuolella. Vauvaryhmien toiveesta päätettiin aloittaa keväällä 2023 Vauvaperheiden ilta-perhekahvila, jotta päivätyössä olevat toiset vanhemmat myös pääsisivät joskus mukaan ryhmään. Vauvaryhmiin teimme vuonna 2024 neljä kyselyä, kaksi molempiin ryhmiin.

Palautelaatikko

Perheille on tarjolla palautelaatikko, johon voi halutessaan nimettömänä jättää palautetta ja toiveita toiminnastamme. Lapsille on helpot kuvalliset laput myös käytössä. Myös www-sivujen kautta voi perheet jättää palautetta. Näiden kautta tuli joitakin palautteita vuonna 2023.

Nalleneuvola

Nalleneuvola on leikkiin perustuva lapsen kohtaamisen toimintamalli. Nalleneuvolaa on kehitetty yhdessä Savonian sairaanhoitajaopiskelijoiden kanssa. Toiminnan tarkoituksena on kohdata lapsi ja kuulla lapsen omia ajatuksia. Nallelta kysytään kuulumiset, mitataan pituus ja paino, tarkistetaan näkö ja kuulo ja kaikki merkitään Nalleneuvolakorttiin ihan niin kuin oikeassakin neuvolassa.

Nalleneuvola

Perheentalojen toiminnoissa on kehitetty lapsille tarkoitettuja palaute- ja arviointimenetelmiä. Nalleneuvolan lasten Ikähaitari on ollut 1-6 vuotta. Lisäksi joillakin kerroilla myös vanhemmille on ollut tietoisukuja hyvästä ravinnosta ja liikunnasta. Nalleneuvolaa ohjasivat kaksi sairaanhoitajaopiskelijaa.

- ♥ Nalleneuvoloita on järjestetty 5 kertaa ja nalleneuvoloihin on osallistunut yhteensä 60 lasta.
Nalleneuvoloita on pidetty Perheentalon lisäksi Iisalmen kirjastolla ja seurakunnan perkerhossa.

Perheiden kokemuksia avoimesta kohtaamispaikkatoiminnasta ja vertaisryhmistä

Vertaistuki ja rauhallinen hetki poissa kodin hektisestä menosta. Hyvä ohjaaja.

Parasta on vertaistuki.

Toiminta kannustaa ja motivoi lähentämään kotoa vauvan kanssa

Kuulua hyvään ryhmään. Jossa uskaltaa sanoa ja kertoa huonommistakin asioista.

Ihana ohjaaja! Aina on tervetullut olo. Toiminta kivaa ja monipuolista.

Vertaistuki on ollut tärkeää uudessa elämäntilanteessani vauvan kanssa. Vuorovaikutus vauvan kanssa on myös lisääntynyt kun kotona lorutellaan samoja loruja. On virkistävää ja matala kynnyks.

“Lapselle tärkeitä kohtaamisia ihanien lämpimien sensitiivisten aikuisten kanssa. Itselle rytmiä viikkoon, tutustumista vertaisiin saman ikäisten lasten vanhempain, raikasta ilmaa, pieniä vinkkejä arjen helpottamiseksi, lämmintä ruokaa keittokeskiviikkona. Merkitys ollut suuri. Silloinkin kun kausia ettei pääse, niin tieto siitä että on mahdollisuus käydä perheentalolla/ toiminnassa.”

Silloin kun itsellä on ollut vaikeaa, On ollut helppo mennä Perheentalolle. Siellä aina joku vastassa ja kysyy mitä kuuluu. Itse koen saaneeni tukea ja tullut kuulluksi ja nähdyksi. Jonka koen vanhempana tärkeäksi. Ja lapset nauttivat kun leikit ja touhut niin monipuolisia.

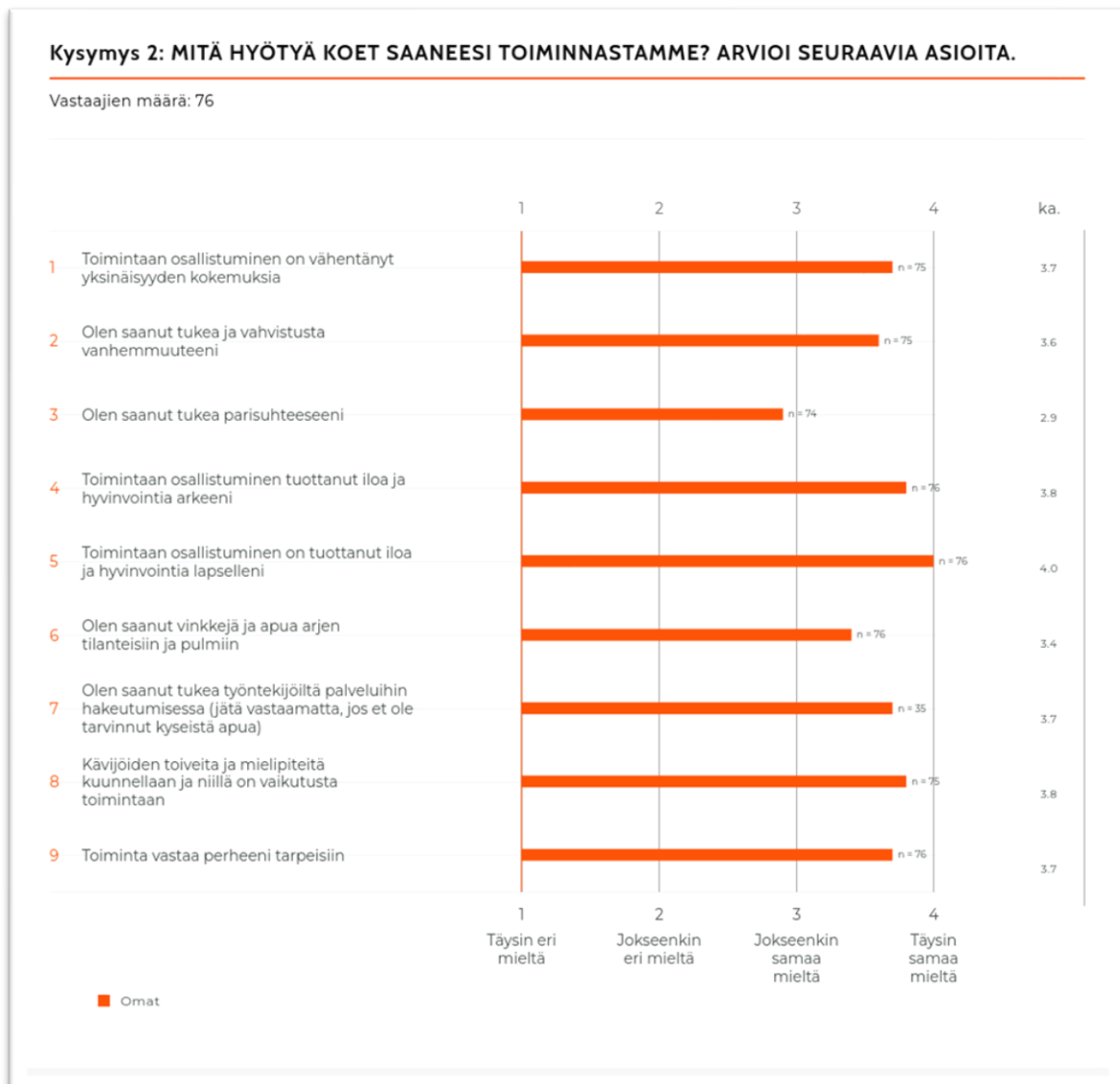
Olemme saaneet edellisten vuosien tapaan paljon kiitosta hyvästä, iloisesta ja lämpimästä ilmapiiristä ja kohtaamisista. Perheet kertoivat, miten hyvä mieli usein kantaa kotiin asti, jopa seuraaviin päiviin. Eräs äiti kertoi, miten täältä usein lähtee hymy huulella. Hän koki tärkeäksi, että täällä voi kertoa, vaikkei menisi niin hyvin. Lapset ovat antaneet paljon palautetta, että on ollut kivaa ja hauskoja leikkejä.

Kohtaamispaikkatoiminnan laadun vertaisarviointi toteutettiin itsearviointina syksyllä 2024 Perheentalolla. Erinomainen palaute: 17 arviointiosiota kaikki sijoittuivat hyvä-erinomainen-akselille.

- Vahvuudeksi nimettiin ammatillinen ja lämmin kohtaaminen, esteettömät ja tarpeisiin vastaavat tilat, monipuolinen toimintavalikko yhteistyöverkoston kanssa sekä vapaaehtoisten ja työntekijöiden koulutusmahdollisuudet
- Kehittämiskohteet: Henkilöstöresurssit niukat. Vuorovaikutuksen vahvistaminen vielä lisää perheiden välillä esim. kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat

Vertaistuki, ryhmän hyvä ilmapiiri, aiheet ryhmissä, vauvakaverit ja henkilökunta on saanut paljon hyvää palautetta perheiltä. Monelle vertaisryhmässä käynti on tärkeä hengähdyshetki arjen keskellä. Yleisfiilis ryhmästä oli kyselyiden mukaan hyvä ja toiminta vastasi odotuksia. Palautteissa oli paljon kiitosta ohjauksesta ja tiloista.

Pokka-kyselyn tuloksia viime vuoden avoimesta leikkitoiminnasta:

5.2 Pohjois-Savon Hyvinvointialueen kumppanuusavustuksella toteutettava jalkautuva toiminta

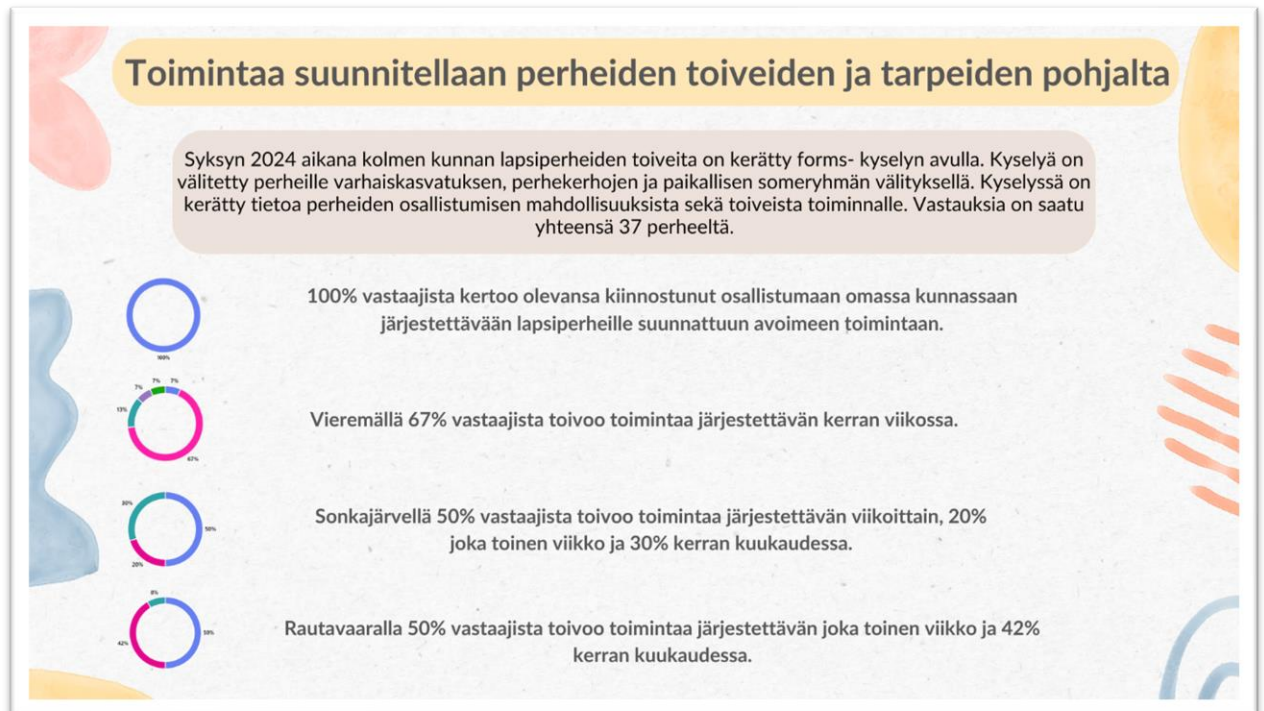
Keväällä 2024 Pohjois-Savon Hyvinvointialue myönsi Perheentalo- yhteistyölle järjestöjen kumppanuusavustuksen vuosille 2024–2026. Kumppanuussopimus allekirjoitettiin 23.5.2024. Avustuksella turvataan entistä laajempi ja laadukkaampi kohtaamispaikkatoiminta niin alueellisesti kuin paikallisestikin. Tavoitteena on tarjota entistä kattavampaa ja laadukkaampaa tukea lapsiperheille ja edistää heidän hyvinvointiaan ja osallisuuttaan yhteisössä. Avustuksen turvin lisätään myös ulkoista viestintää (some, markkinointi, Lähellä.fi jne.), jotta perheet löytävät toimintaan mukaan sekä perehdytämme uusia vapaaehtoisia, mikä lisää kuntalaisten osallisuuden kokemuksia ja toimijuuden mahdollisuuksia.

Toimintasuunnitelma hyvinvointialueen avustuksen tuella:

1. Jalkautuminen lähialueille: Suunnittelemme toteuttavamme kohtaamispaikkatoimintaa (esimerkiksi perhekahviloita, avointa leikkitoimintaa eri paikoissa myös luontokohteissa tai teematapahtumia) lisälnessä jo toimivan avoimen leikkitoiminnan toteuttamiseen ja sen lisäksi Vieremällä, Sonkajärvellä ja Rautavaaralla yhteensä 60 kertaa vuodessa. Tämä lisää paikallisten lapsiperheiden mahdollisuuksia osallistua matalan kynnyksen toimintaan. Lisäksi rekrytoimme ja perehdytämme paikallisia vapaaehtoisia mukaan jalkautuviin kohtaamispaikkoihin. Tarjoamme aamu/välipalan osallistuville perheille.
2. Verkostomainen työote
Pyritään toteuttamaan kohtaamispaikkatoimintaa yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa. Lisäksi meillä on toiminnallinen yhteistyösopimus Pohjois-Savon Liikunnan ESR+ Perheille hankkeen kanssa (2024 – 2027)
3. Ohjaajaresurssin vahvistaminen: Tavoitteenamme on lisätä lisälmen Perheentalon ohjaajaresurssia 50 %:lla työajalla. Tämä lisäresurssi mahdollistaa entistä laajemman ja laadukkaamman kohtaamispaikkatoiminnan niin alueellisesti kuin paikallisestikin.
4. Ulkoisen viestinnän tehostaminen: Avustuksen myötä vahvistamme ulkoista viestintäämme Pohjois-Savon ja erityisesti pohjoisen perhekeskusalueen perhekeskustoimijoihin. Tämä auttaa tiedottamaan alueen lapsiperheille myös lisälmen Perheentalon tarjoamista toiminnoista ja vertaisryhmistä.
5. Toiminnan arviointi
Toteutamme Perheet Keskiöön -toiminnan avointen kohtaamispaikkojen vertais- ja itsearviointin koulutuksen kaikille kohtaamispaikkaverkoston toimijoille kerran vuodessa ja koordinoimme vertaisarviointien toteutumista eri kohtaamispaikoissa. Kokoamme alueellisen kohtaamispaikkaverkoston.

Elokuussa 2024 toiseksi toiminnanohjaajaksi palkattiin Laura Kumpulainen, jonka työajasta 50 % on resursoitu kumppanuusavustuksella toteutettavaan jalkautuvaan työhön ja 50 % Perheentalo Onni ja Ilonan avoimeen toimintaan. Toiminta käynnistyi kuntien lapsiperhetoimijoiden, kuten seurakuntien ja varhaiskasvatuksen ja hyvinvointialueen kontaktoinnilla ja perehtymisellä kunnissa jo järjestettävään lapsiperheille suunnattuun kohtaamispaikkatoimintaan. Toiminnan suunnittelussa lähtökohtana on täydentää paikkakunnilla perheille jo järjestettävää laadukasta kohtaamispaikkatoimintaa. Sonkajärvellä ja Vieremällä vierailtiin kuntien avoimen varhaiskasvatuksen perhekerhoissa. Vieremällä, Sonkajärvellä ja Rautavaaralla asuvilta perheiltä kyseltiin toiveita toiminnasta suullisesti, sekä forms- kyselyllä syys-lokakuun aikana. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 37

perheeltä. Kyselyssä kysyttiin perheiden toiveita perheille järjestettävän avoimen kohtaamispaikatoiminnan laajuudesta, ajankohdasta ja sisällöstä sekä siitä ovatko perheet kiinnostuneita osallistumaan tällaiseen toimintaan.

Jalkautuvaa toimintaa lähdettiin suunnittelemaan perheiltä saatujen vastausten pohjalta resurssit huomioiden. Toiminnan nimeksi muodostui Seikkaileva Perheentalo. Toiminta-ajatuksena on kohtaamisen ja leikin mahdollistamisen lisäksi järjestää retkiä kohtaamispaikan lähiympäristöön, tutustuttaen perheitä oman asuinympäristönsä mahdollisuuksiin ja kannustaa liikkumiseen ja

seikkailuun yhdessä. Erilaiset retket, liikunta ja käsillä tekeminen nousivat esiin useissa toiveissa. Myös vapaata leikkiä, seurustelua ja asiantuntijavierailuita toivottiin.

Seikkaileva Perheentalo Sonkajärvellä

Sonkajärvellä toiminta käynnistyi kunnista ensimmäisenä lokakuussa. Sonkajärvellä on järjestetty vuonna 2024 useiden toimijoiden mm. Sonkajärven seurakunta, SPR Sonkajärven osasto, Martat, Arjen askel ja Sonkajärven Helluntaiseurakunta yhteistyönä Koko kansan ruokailu- tapahtumaa kuukausittain torstaiaamupäivisin. Koko kansan ruokailuiden yhteydessä aloimme järjestää lapsiperheiden omia leikkitreffejä seurakuntatalon kerhotilassa ja viereisessä leikkipuistossa. Leikkitreffeilta osallistuimme yhdessä maksuttomaan Koko kansan ruokailuun, johon seurakunta mahdollisti perheille oman tilan ruokailua varten. Ruoan tarjoaa Sonkajärven seurakunnan Heikki Kaarakaisen rahasto. Syksyn aikana osallistuimme/järjestimme yhteensä neljät leikkitreffit, joissa oli yhteensä 45 kävijää (20 lasta, 23 naista ja 2 miestä). Sonkajärvellä jalkautuva toiminnanohjaaja vieraili syksyn aikana myös varhaiskasvatuksen perhekerhossa, seurakunnan perhekerhon joululahjapajassa sekä MLL Sonkajärven paikallisyhdistyksen järjestämässä iltaperhekahvilassa, joissa kohtaamisia oli yhteensä 70 (39 lasta, 30 naista ja yksi mies).

Marraskuussa Sonkajärvellä käynnistyi myös Seikkailevan Perheentalon toiminta Kasper-kahvilassa liikuntahallilla maanantai aamupäivisin. Vuoden 2024 aikana kokoonnuimme Kasperissa kaksi kertaa ja näillä kerroilla mukana oli yhteensä 22 kävijää (11 naista ja 11 lasta). Toiminnassa mukana on Sonkajärven Mannerheimin lastensuojeluliiton paikallisyhdistys. Sonkajärven kunta mahdollistaa Kasper-kahvilan tilan ja leikkivälineiden käytön.

Seikkaileva Perheentalo Rautavaaralla

Rautavaaralla toimintaa suunniteltiin yhteistyössä kunnan hyvinvointikoordinaattorin, vapaa-aikaohjaajan, päiväkodin johtajan ja seurakunnan diakonin kanssa. Kunnassa on vuoden 2024 aikana

syntynyt kahdeksan vauvaa, joka on suurin määrä syntyneitä vauvoja kunnassa vuosiin, joten toiminnan suunnittelussa otettiin huomioon erityisesti vauvaperheiden tarpeet ja osallistumisen mahdollisuudet. Rautavaaralla Seikkaileva Perheentalo ehti kokoontua syksyn aikana ensimmäisen kerran marraskuussa, toiminnan jatkuessa säännöllisenä kuukausittain tammikuusta 2025 alkaen. Rautavaaralla Seikkaileva Perheentalo kokoontuu kunnantalon kahviotilassa, jonka käyttämisen kohtaamispaikkana mahdollistaa tilassa vuokralla oleva Savoste oy. Rautavaaran ensimmäinen Seikkaileva Perheentalo kokoontui 11.11., jolloin paikalla oli kaksi perhettä (kolme naista ja kaksi lasta).

Seikkaileva Perheentalo Vieremällä

Vieremällä syksyn aikana vierailtiin varhaiskasvatuksen perhekerhossa ja tavattiin Vieremän MLL paikallisyhdistyksen toimijoita. Kohtaamispaikan tila-asiaa selvitettiin syksyn aikana ja joulukuussa varmistui, että saamme tammikuun 2025 alusta käyttöön Y-talolla sijaitsevan nuorisotilan. Seikkailevan Perheentalon toiminta käynnistyy Vieremällä viikoittaisena tammikuussa 2025.

5.3 TUKIHENKILÖTOIMINTA

”Kun ei ole omia verkostoja, on joku joka on läsnä ja välittää”

TUKIHENKILÖ- JA SPORTTIKUMMITOIMINTA

Tausta ja tavoite

Iisalmissa on ollut Pelastakaa Lasten tukihenkilötoimintaa loppuvuodesta 2000 alkaen. Sporttikummeja on valmennettu Iisalmissa vuodesta 2019 lähtien. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsiperheitä heidän arjessaan. Toimintaa toteuttaa Pelastakaa Lapset ry:n Itä-Suomen aluetoimisto yhteistyössä Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n ja Perheentalo -yhteistyön kanssa.

Sporttikummi toiminta on monelta osin hyvin samankaltaista toimintaa. Toiminta painottuu lapsen kanssa liikkumiseen tai mukana oloon lapsen harrastuksessa. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsia ja nuoria, jotta he motivoituvat liikkumaan, harrastamaan ja saamaan sitä kautta pystyvyyttä, tavoitteita ja turvallisia aikuisia elämäänsä.

Perheet hakevat tukihenkilöä erilaisissa elämäntilanteissa. Lapsiperheessä voimavarat voivat olla koetuksella monenlaisista syistä. Yhteistä hakijaperheille on se, että perheillä ei ole riittävää tukiverkostoa. Tavoitteena toiminnassa on koko perheen tukeminen. Tukihenkilötoiminnalla pyritään tarjoamaan joustavasti apua ja tukea erilaisille lapsiperheille, erilaisissa elämäntilanteissa. Kaikille perheille ei ole heti löytynyt tukihenkilöä ja odotusaika on ollut keskimäärin parista viikosta useisiin kuukausiin. Tukihenkilö- ja sporttikummitoiminnassa on tärkeää tukisuhteiden sopivuus esimerkiksi perheiden toiveiden ja henkilökemioiden kohtaamisessa. Toiminnalle on tyypillistä, että yhtä aikaa on ollut sekä perheitä jonossa että vapaita tukihenkilöitä.

Ensimmäinen yhteydenotto tulee yleensä perheiltä tai ohjaavalta taholta Perheentalo -yhteistyön koordinaattorille, joka alkukartoituksen jälkeen ohjaa yhteydenoton aluetyöntekijälle. Jonkun veran pyyntöjä tulee myös suoraan Pelastakaa Lapset ry:n aluetoimistoon. Tuen tarpeen

Tukihenkilöt

ilmaiseminen ei kuitenkaan aina ole helppoa ja työntekijän on tärkeää rohkaista perhettä luottamaan siihen, että oma tunne tuen tarpeesta riittää. Perheitä on ohjattu tukihenkilötoimintaan esimerkiksi perheneuvolan työntekijöiden, perhepalveluiden sosiaalityöntekijöiden ja perheohjaajien kautta. Perhekeskus Onni ja Ilonassa työntekijät ovat herkillä korvalla kohdatessaan perheitä vertaisryhmissä ja muissa toiminnoissa, koska vanhemmat voivat ilmaista tuen tarvetta fiiliskierroksella tai kahdenkeskisissä keskusteluissa.

Aluetyöntekijä tekee kotikäynnin tukihenkilöä hakeviin perheisiin. Tarvittaessa koordinaattori toimii parina. Perheet saavat samalla lisää tietoa lapsiperheiden tukihenkilötoiminnasta. Arvioidaan yhdessä onko tukihenkilötoiminta perheelle sopiva tukimuoto. Kotikäynnillä voidaan täyttää hakemukset yhdessä tai perhe voi vielä jäädä harkitsemaan asiaa. Tarvittaessa perheitä ohjataan aktiivisesti muun tuen piiriin.

Tukihenkilö käy perheessä sopimuksen mukaan, tavallisesti 1–2 kertaa kuukaudessa. Tukihenkilö sopii nimikkoperheensä kanssa, miten yhteinen aika parhaiten tukee perheen tilannetta. Apua annetaan perheen ehdoilla. Välillä leikitään lasten kanssa, leivotaan yhdessä tai lähdetään koko perheen kanssa ulos, vaikkapa retkelle. Joskus tukihenkilöt käyvät tuettavan lapsen kanssa vaikkapa uimahallissa tai luontoretkillä. Tukihenkilöt haluavat olla perheen tukena mahdollisimman luontevasti ja ilman turhia muodollisuuksia.

Toimintalukuja vuodelta 2024

2024 toiminnassa mukana olevia aktiivisia tukihenkilöitä ja sporttikummeja on 12 henkilöä ja toiminnasta tauolla olevia tukihenkilöitä ja sporttikummeja on 7 henkilöä, yhteensä 19 henkilöä (naisia 15, miehiä 4).

Toiminnassa mukana olevia tuettavia lapsia on 27 lasta ja tukihenkilöä tai sporttikummiä odottavia lapsia on 5 lasta, yhteensä 13 perhettä, joissa 32 lasta.

Vuoden aikana järjestettiin yksi tukihenkilövalmennus ja yksi sporttikummivalmennus.

5.4 Perhetupa Väkkärän toiminnot

Perhetupa Väkkärä on Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toimipaikka. AVITUS-avopalvelutoiminnan kehittämishanke aloitti toukokuussa 2007 (RAY, nykyisin Ak -kohdennettu toiminta-avustus). Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Perhetupa Väkkärän ohjausryhmään, joka on

kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa. Ohjausryhmän tavoitteena on koordinoita ja kehittää Perhetupa Väkkärän avopalvelu- ja vaativan vauvatyön Päiväryhmä Pampulan toimintaa. Yhdistyksen toiminnasta on oma laajempi toimintakertomus.

5.4.1 Yökylätoiminta

” Todella hyvä kokemus, lapset olivat viihtyneet ja tunteneet olonsa turvalliseksi, se oli tärkeintä”

Yökyliä järjestettiin vuonna 2024 kahdeksan. Perheentalolta työntekijä osallistui kahteen yökylään. Yökyliin osallistui yhteensä 45 lasta vuoden aikana.

Yökylätoimintaa järjestettiin resurssien mukaan lapsiperheille, joilla ei ole mahdollista viedä lapsia esim. isovanhemmille. Yhtenä tavoitteena on perheiden jaksamisen tukeminen. Toiminta on kaikille yläsavalaisille perheille avointa, osa yökyliin tulleista lapsista ohjautui Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaalityöntekijöiden ja perhetyön kautta. Esitteitä Yökylätoiminnasta jaettiin seurakunnan tiloihin, sosiaalitoimeen, perhetyöhön, päiväkoteihin, neuvoloihin ja Perheentalo Onni ja Ilonaan.

Yökylä alkoi perjantaina klo 17.00 ja päättyi lauantaina klo 14.00. Sisällöltään Yökylä pidettiin kodinomaisena ja tärkeää on, että Yökylässä on paljon kuuntelevia korvia, auttavia käsiä ja paljon aikuisen aikaa ja syliä tarjolla lapsille.

Työparityöskentely on otettu käyttöön Yökylässä 2021. Avopalveluohjaaja ja Perheentalo-yhteistyön ohjaaja toimivat työparina viidessä Yökylässä vuoden aikana. Tämä mahdollistaa entistä suuremman osallistujamäärän sekä toimintojen turvallisen jakamisen lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan, esimerkiksi niin, että osa porukasta ulkoilee toisten askarrellessa sisällä. Käytäntö tuo myös turvaa mm. mahdollisen sairastapauksen sattuessa. Lisäksi toiminnan ohjaamiseen osallistui yhdistyksen vapaaehtoistoimijoita sekä sosionomi (AMK) opiskelijoita.

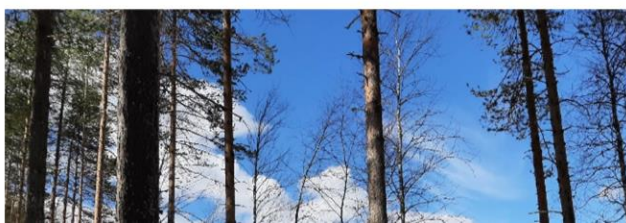
Vanhempien antamasta palautteesta ilmenee, että he kokevat yökylätoiminnan tärkeänä ja merkityksellisenä jaksamisensa ja arjen pyörittämisen kannalta. Monelle perheelle yökylä on ainoa yökyläilypaikka. Yökylässä oli kerrallaan 3-7 iältään 3-11-vuotiaista lasta ja 3-5 aikuista.

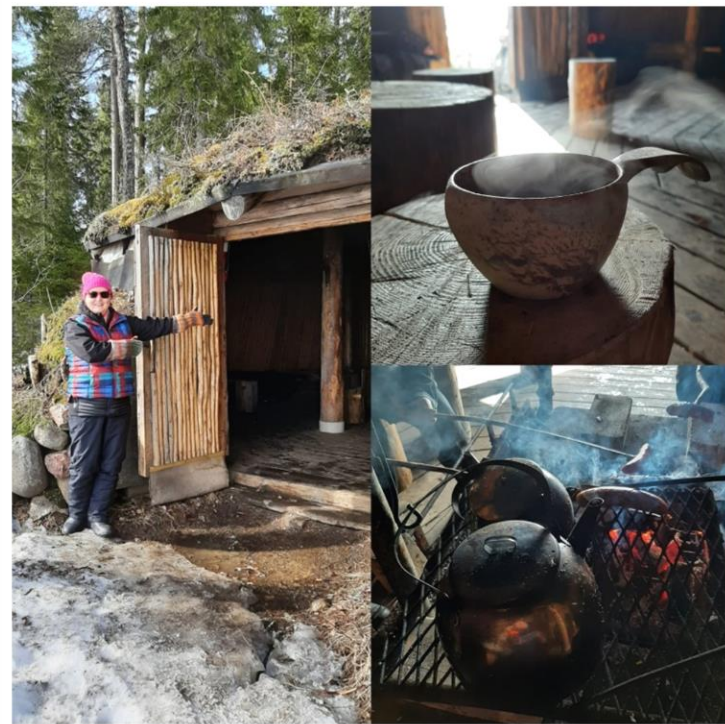
5.5 LUONTOPERHELEIRIT

Luontoperheleirit pidettiin yhteistyössä Voimaa Vanhemmuuteen- toiminnan, MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n ja Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n kanssa. Molemmilla leireillä oli vapaaehtoisia. Leirille osallistui 5 perhettä (16 osallistujaa) 14.-16.4.2024 ja syksyllä 5 perhettä (20 osallistujaa) 24.-27.10.2024. Osallistujat olivat eri perheitä ja heitä tuli monesta eri kunnasta. Osalla oli erityisen tuen tarve.

Tavoitteena on luontosuhteen vahvistaminen ja luonnosta voimaantuminen ja luonnonsuojelu. Leirin tavoitteena oli tarjota perheille hengähdyshetki arjen keskellä ja mukavaa tekemistä koko perheellä lähellä luontoa.

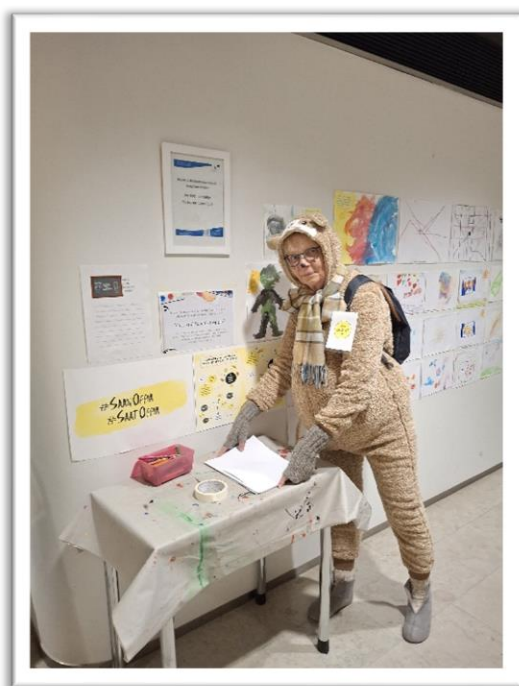
5.5 Varhainen Perheohjaus

Perheohjaus on palveluohjausta. Perheohjauksessa pyritään toimimaan mahdollisimman lähellä perheitä. Ajatuksena on mahdollisimman helppoa ottaa yhteyttä työntekijään ja yhdessä miettiä ja keskustella perheen tilanteesta. Työntekijöillä on omat toimistot Perheentalo Onni ja Ilonan yhteydessä, joten kohtaamiset ja kahdenkeskiset tuokiot syntyvät kuin itsestään.

Keskusteluhetket vaativat työntekijältä ammattimaista tietoisuutta ja ymmärrystä perheen nykyhetkestä. Samalla työntekijöiden roolit lapsiperheiden varhaisen puuttumisen ja kynnyksettömän työn asiantuntijoina ovat vahvistuneet. Monitoimijainen verkostotyö on erityisen tärkeää. Monitoimijaisen verkostojen yhteisesti Lapset Puheeksi -menetelmä tukee palveluohjausta.

5.6. Tapahtumat

Tapahtumat	Naiset	Miehet	Lapset	Yhteensä
Lapsilta Lapsille tapahtuma Leijonapuistossa lauantaina 18.5.2024 yhteistyössä eri tahojen kanssa	230	200	450	880
Monitoimijainen perhetapahtuma 16.11.2024 Iisalmen Kulttuurikeskuksella	80	50	120	250
Ihmeiden Ilta Iisalmissa 24.8.2024 klo 16-19 Perheentalo Onni ja Ilonassa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen kanssa	30	20	60	110
Perheentalo 20 vuotta Lastenjuhla Liikuntahallissa 7.9.2024	176	80	314	570
Lapsen Oikeuksien Päivän lastenkonsertti Iisalmen Kulttuurikeskuksessa 20.11.2024. Lastenkonsertti järjestettiin Ylä-Savon musiikkiopiston kanssa yhteistyössä.	175	100	250	525
Yhteensä osallistujia	691	450	1194	2335

5.7 VAPAAEHTOIS- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Perheentalo –yhteistyön vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kehittäminen ja koordinointi on tärkein järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen elementti. Vuosien aikana on muotoutunut hyväksi koettu rakenne ja rytmi virkistys- ja koulutustapahtumista, jotka on tarkoitettu kaikille Perheentalo –yhteistyön vapaaehtoisille, hallitusten jäsenille ja työntekijöille.

Vapaaehtoistoiminnan luonteelle on ominaista, että vapaaehtoisissa on vaihtuvuutta. Vuonna 2024 mukaan tuli uusia vapaaehtoisia 10. Toiminnassa on mukana 110 vapaaehtoista, joista 102 naista ja 8 miestä (67 hlö 18-65 v ja 45 hlö yli 65 vuotiaita.) Tämän lisäksi teemme arvokasta

oppilaistosityhteistyötä monien toimintojen osalta. Opiskelijoita vuonna 2024 oli mukana toiminnassa 22.

Vapaaehtoistoiminnan tehtäviä

Perheentalo -yhteistyön monet toiminnot perustuvat ammatillisesti ohjattuun vapaaehtoistoimintaan. Vuoden aikana on ollut vapaaehtoisia esimerkiksi

- ♥ Onni ja Ilonan vauva- ja perheryhmissä, vapaaehtoisena Vauvaihastelijana vauvaryhmässä
- ♥ MLL:n Iltaperhekahvila Iltapöllöissä
- ♥ vaihtotorin järjestelijöinä
- ♥ Lukumummeina, metsälukumummeina
- ♥ maahanmuuttajien Luetaan yhdessä -tyhmässä ja Kielikahvilassa (SPR)
- ♥ perheiden saattajina toimintaan
- ♥ keiton jakajina keittokeskiä viikoittain (Martat), Soppatyöt
- ♥ retkiohjaajina
- ♥ Yhdistystoiminnassa (hallitustyöskentely)
- ♥ Villasukkien kutojana
- ♥ Leikkilauantain ohjaajina Onni ja Ilonassa
- ♥ Perhekuuperkeikan ohjaajana
- ♥ Vapaaehtoisena yökylätoiminnassa
- ♥ Tukihenkilöinä tai sporttikummina lapsiperheessä
- ♥ doulina (synnytystukihenkilöinä)
- ♥ Aikuisten askarteluillan ohjaajana
- ♥ Tapahtumien järjestämisessä
- ♥ Pop up -vapaaehtoisena huonekalujen kokoamisessa, joulukuusten lahjoittajana
- ♥ tulkkeina ukrainalaisille

LUKUMUMMIT JA -VAARIT

- ♥ Lukumummit ja -vaarit ovat innokkaita vapaaehtoisia senioreita, jotka lukevat kouluilla lasten kanssa. Kahdenkeskisillä lukutuokioilla luetaan kirjaa ja keskustellaan luetusta. Lukumummit ja -vaarit tukevat lasten peruslukutaidon ja sanavaraston kasvua sekä innostavat lukemisen pariin.
- ♥ Perheentalolla toiminta aloitettiin vuonna 2023 ja vuoden 2024 aikana oli toiminnassa 10 innokasta lukumummiä.
- ♥ kouluilla heistä oli kolme
- ♥ koulutus ja toiminta järjestetään yhteistyössä Niilo Mäki Instituutin kanssa. www.lukumummit.fi

Vapaaehtoisten koulutus- ja virkistysillat

Perheentalo-yhteistyön johtaja vastaa vapaaehtoisten rekrytoinnista, virkistys- ja koulutusilloista sekä yhteydenpidosta vapaaehtoisille. Järjestimme kaksi perehdytysiltaa uusille vapaaehtoisille,

joihin osallistui 10 uutta vapaaehtoista. Iltoja markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, Perheentalon nettisivuilla, Onni ja Ilonassa, kaupungin valotauluissa sekä ilmoitustaulu mainoksilla. Yksi perehdytyksistä pidettiin etäyhteyksillä.

Perehdytysilloissa on ollut mukana Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen avopalveluohjaaja.

Vapaaehtoisille tarjotaan säännöllisin väliajoin virkistys- ja koulutusiltoja. Iltojen sisällöissä otetaan huomioon koulutustarpeet ja vapaaehtoisten toiveet. Virkistysilloissa tärkeässä roolissa on myös vertaisuus ja toisten vapaaehtoisten kohtaaminen.

Vapaaehtoisten koulutuksia:

1. Vapaaehtoisten perehdytysilta Perheentalo Onni ja Ilonassa 1.2.2025
 - Osallistujat: 5
2. Tukihenkilöiden työnohjaus
 - Osallistujat: 4
3. Pelastakaa Lapset tukihenkilö- ja sporttikummikoulutus
 - Osallistujat: 4
4. Tunneälykäs Kasvattaja -koulutus työntekijöille ja vapaaehtoisille 6 eri kertaa lokakuusta helmikuuhun, 19 osallistujaa, joista 10 vapaaehtoista. Kouluttajina OiiLoa yrityksen Päivi ja Annireeta. Olvi-Säätiö tukee.

Yhteensä:

- Koulutuskertoja: 8
- Osallistujia yhteensä: 94

Tapahtumia:

1. Hemmotteluilta pidettiin Perhetupa Väkkärässä 8.2.2024, 16 osallistujaa, Tiina Tiinan Treenipalveluista piti rentouttavan hierontahetken.
2. Vapaaehtoisten liikuntailta 13.3. klo 16.30 Tiinan Treenipalveluissa- tutustuttiin uusiin tiloihin ja Tiina veti kuntopiirin ja lyhyen venyttelyn. 12 osallistujaa.
3. Vapaaehtoisten liikuntailta Saukko Uimahallilla. 12 aikuista ja yksi lapsi ja yksi työntekijä.
4. Lukumummien kevätkahvit Perheentalo Onni ja Ilonassa 13.5.2024. Paikalla 8 osallistujaa.
5. Lapsilta Lapsille -tapahtuma Leijonapuistossa 18.5.2024 klo 10 -14, Perheentalo ja Vauhti-toiminta yhdessä Sinisessä paviljongissa, noin 800 osallistujaa, kaksi vapaaehtoista
6. Lapsen Oikeuksien Päivän Lastenkonsertti yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa 20.11.2024
7. vapaaehtoisten Kevätkarkelot vietettiin leikillisellä Ilojen Ilta pelailu-teemalla Tuomirannassa 21.5.2024 klo 17.00-19.30. 24 osallistujaa.
8. uusia vapaaehtoisia on perehdytetty kaksi erillisillä ajoilla.
9. Vapaaehtoisten Syystartti Hanhenlennossa 27.8.2024 klo 17.00 – 20.00. 22 osallistujaa, joista viisi lapsia.
10. Perheentalo -yhteistyön 20 vuotta Lastenjuhlat pidettiin Iisalmen Liikuntahallilla lauantaina 7.9.2024 klo 10 – 14. Osallistujia oli yhteensä 570 (314 lasta, 176 naista ja 80 miestä). Lisäksi yhteistyötahojen toimijoita oli 17 ja vapaaehtoisia oli 30 (24 naista, 2 miestä ja 4 lapsi-vapaaehtoista). Perheentalon työntekijöitä oli 4.
 - Osallistujat: 12 (sisältäen 2 lasta)

11. Vapaaehtoisten liikuntailta 26.9.2024 Paloisvuoren maastossa patikoiden ja nuotiolla istuskellen. Kaksi osallistujaa ja yksi työntekijä.
12. Vapaaehtoisten liikuntailta Saukko Uimahallilla 21.10.2024. 12 osallistujaa, josta yksi lapsi.
13. Vapaaehtoisten Hemmotteluilta savitöiden parissa Perhetupa Väkkärässä 6.11.2024. Lisäksi syötiin salaattia ja vietettiin mukava ilta seurustellen.
14. Lapsen Oikeuksien Päivän -lastenkonsertti Eino Säisän salissa 20.11.2024. Mukana 10 vapaaehtoista.
15. Valtakunnallinen Vapaaehtoisten päivän teemalla 5.12.2024 esiteltiin vapaaehtoistoimintaa Virva-verkoston kanssa yhdessä Vakka-yhdistystalon tiloissa
16. Vapaaehtoisten Joulujuhla Ravintola Raatihuoneella 9.12.2024
 - Osallistujat: 56 (6 lasta)

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto (Virva) on Iisalmessa vuonna 2016 perustettu verkosto, jonka tavoitteena on tehdä näkyväksi alueen vapaaehtoistoimintaa. Virva verkosto kokoon-tui 4 kertaa. Verkoston toimijat 2024 olivat Ilvola-Säätiö, Iisalmen seurakunta, Perheentalo – yhteistyö, Pysäkki ry, Pohjois-Savon Muisti ry, Savon mielenterveysomaiset - FinFami ry, SPR Iisalmi ja Sonkajärvi.

Virvan facebookista löytyy ajankohtaisia uutisia vapaaehtoistoinnasta sekä Virva- verkoston tulevista koulutuksista ja tapahtumista, joissa verkosto on mukana <https://www.facebook.com/virvaiisalmi/> . Virva kuuluu Kansalaisareenan valtakunnalliseen Valikkoverkostoon <http://www.kansalaisareena.fi/tietoa-meista/valikkoverkosto/>

Vierailut

- vieraita Sotkamon kunnan alueelta kävi tutustumassa toimintaan 12.1.2024, 40 vierasta
- kansainvälinen opettajien ryhmä Liettuasta, Saksasta ja Kosovosta Savonia-ammatti-korkeakoululta tutustumassa toimintaan 22.1.2024, 7 vierasta.

6 YHTEISTYÖVERKOSTOT

Toiminta perustuu monitoimijaiseen yhdessä tekemiseen ja vankkaan verkostoitumiseen kaikkien lasten ja lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa.

6.1 Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen ryhmätoiminnot -työryhmä

Ryhmätoimintojen työryhmä on monialainen ja monitoimijainen, johon kuuluu työntekijöitä äitiys- ja lastenneuvolasta, perheneuvolasta, sosiaalitoimesta, varhaiskasvatuksesta, seurakunnan lapsityöstä sekä kolmannen sektorin edustajat Perheen talo- yhteistyöstä.

- Monitoimijaiset Perhevalmennusmessut 24.2.2024 ja 24.8.2024 Iisalmen terveyskeskuksen neuvolan tiloissa. Niitä on tarkoitus pitää kaksi kertaa vuodessa.

- jalkautuvan työn työntekijä jalkautui Kiuruvedelle ryhmäneuvolaan 17.9.2024
- ammattilaisten Nepsy-kahvit pidettiin perjantaina 3.5.2024 klo 14.00 – 16.00 Perheentalo Onni ja Ilonassa. Paikalla 16 osallistujaa
- NEPSY-tiimin ammattilaisten kahvit pidettiin 3 kertaa.
- Nepsy-tiimi järjesti syömishäiriöihin liittyvän koulutuksen moniammatilliselle verkostolle Iisalmen kulttuurikeskuksella Carl Collan-salissa 13.9.2024. Kouluttajat olivat SYLI ry:stä. Osallistujia oli 25.

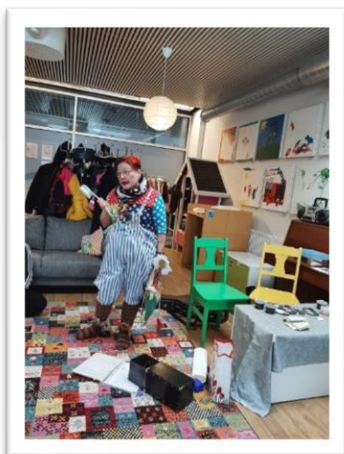
6.2 VAUHTI -hanke yhteistyö TATU ry:n kanssa

Vauhti! -hankkeen tavoitteena on erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä mahdollisuus elää omannäköistä hyvää elämää:

- Lapsen osallisuus ja yhdenvertaisuus harrastus- ja vapaa-ajan toiminnassa lisäänty: omannäköisen harrastuksen löytäminen, onnistumisen kokemusten saaminen ja perheen yhdessä tekemisen vahvistuminen
- Perheen ja vanhempien jaksaminen vahvistuu: voimavaroja arkeen tiedon ja vertaistuen avulla
- Ymmärrys lisääntyy erityistä tukea tarvitsevien lasten kohtaamisessa

Päivämäärä	Paikka	Tapahtuma	Osallistujat
3.2.	Iisalmi	Erityisleikkilauantai / Iisalmen Perheentalo	18
20.3	Iisalmi	Musapaja Iltapäöllöissä – erityisen tuen tarpeiset lapset huomioitu 20.3.2024 klo 17 - 19	41
20.4	Iisalmi	Leikkipäivä lauantaina Perheentalo Onni ja Ilonassa oli hyvin suosittu. Erityisen tuen tarve huomioitu.	102
23.5.	Iisalmi	Perheliikuntailta ulkona / Iisalmi	9
24.7.	Iisalmi	Liikennepuistossa- erityisen tuen tarpeiset lapset huomioitu	116
7.9.	Iisalmi	Iisalmen Perheentalo 20 vuotta Lastenjuhla erityisen tuen tarpeiset lapset huomioitu	12
5.10.	Iisalmi	Erityisleikkilauantai/ Iisalmen Perheentalo	24
2. 11.	Iisalmi	Kaikkien Lasten Synttärät / Iisalmen Perheentalo	32
14.12.	Iisalmi	Kaikkien Aikojen pikkujoulut	54
16.9. ja 9.9.	Iisalmi	Vauhti-iltaryhmä lapsille (5 lasta ja 3 ohjaajaa)	16

Leikkipäivässä oli paikalla myös Klovni Kukkanen!

6.3 Pohjois-Savon MUKANA -verkosto

Mukana muutoksissa – Vammaisjärjestöjen lapsi- ja perhetyön vahvistaminen verkostoraken-
teessa -hanke, jota hallinnoi Tatu ry.

Vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja neurokirjon lasten, nuorten sekä heidän perheidensä palvelut
ovat pirstaleiset ja palvelukäytännöt vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea. Meneillään oleva toi-
mintaympäristön muutos tuo mahdollisuuden kehittää järjestöjen ja julkisen sektorin sujuvampaa
yhteis- ja rinnakkaiseloja muuttuvissa rakenteissa.

Hanke kokoaa valtakunnallisesti pienet vammaisjärjestöt sekä heidän edustamansa ryhmät ja jul-
kista sektoria edustavat sote-, kuntoutus- ja oppilaitostoimijat yhteiskehittämiseen.

Hankkeessa kuunnellaan vammaisia ja pitkäaikaissairaita sekä neurokirjon lapsia, nuoria ja per-
heitä, jotta saadaan tietoa heidän erityistarpeistaan, sekä kokemuksista palveluiden käyttäjinä.

*Mukana muutoksissa -hankeen tarkoituksena on vahvistaa vammaisjärjestöjen lapsi- ja perhetyön
verkostorakenteita.*

MITEN?

Saatetaan yhteen järjestöjen ja yhdistysten alueellisia toimijoita ja mahdollistetaan kansalaistoi-
mintaa ja yhteistyötä paikallistasolla.

- Kootaan verkoston kautta saatua tietoa ja välitetään tietoa eteenpäin tarpeen mukaan.
- Verkostoidutaan ja edistetään yhdistysten/järjestöjen yhteistyötä kolmannen sektorin tukimuo-
tojen tuottamisessa perheille.
- Kehitetään ja levitetään hyviä käytäntöjä sekä toimintamalleja kuten palveluohjaus ja vertaistuki
osana hoito- ja palveluketjua.
- Osallistutaan ja vaikutetaan koulutusten ja työkokousten suunnitteluun ja järjestämiseen pitkäai-
kaissairaita/vammaisia lapsia ja nuoria ja heidän perheitään koskevien teemojen äärelle.
 - Mukana-verkosto oli aktiivisesti mukana vuoden aikana Perheet Keskiöön -kohtaamispaik-
kojen vertais- ja itsearvioinnin työkalun päivittämisessä.
 - [Pohjois-Savon Mukana-verkosto](#)

6.5 Vauvaverkko

Vauvaverkko kokoaa yhteen lisälmessa raskaana olevien ja vauvaikäisten lasten kanssa toimivia
työntekijöiden vauvaperheiden ammatillista turvaverkostoja. Samalla kaikilla on ollut mahdollisuus
esitellä omaa toimintaansa ja kuulla ajankohtaisia asioita muilta. Vauvaverkko on kokoontunut
kaksi kertaa vuoden aikana.

6.6 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset

Yhteistyö Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa on ollut tiivistä ja suunnitelmallista. Yhteistyöpa-
vereja pidetään kaksi kertaa vuodessa, joissa tarkennetaan yhteiset toiminnot ja tavoitteet. Pala-
vereissa on mukana kaikki sosiaalialan ja hoitotyön lapsi- ja perhetyön koulutuksesta vastaavat
opettajat. Lisäksi Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Savonia sosiaalialan neuvottelukun-
taan työelämän edustajana. Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana.

Perheen talo -yhteistyö on mahdollistanut opiskelijoille työelämään tutustumista lastensuojelujärjestöjen näkökulmasta ja toimintaan on saatu lisäresursseja. Yksi opettaja on nimetty Perheen talo –yhteistyön ohjausryhmään. Perheen talo –yhteistyön toiminnoissa 2024 on ollut 22 opiskelijaa.

6.7 Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkosto

Pohjois-Savossa toimii neljä Perheentaloa, Kuopiossa, Siilinjärvellä, Varkaudessa ja Iisalmessa sekä lisäksi Joensuussa. Toimintakriteerit ja periaatteet ovat yhteneväiset kaikissa Perheentaloissa kuin perhekeskustoimintamallin mukaisissa kohtaamispaikoissa: **nähdään lapsi ja perhe keskiössä, saavutettavuus ja esteettömyys, sosiaalisuus, asiantuntijuus ja osallisuus.**

Perheentalojen työntekijät kokoontuvat säännöllisesti neljä kertaa vuodessa kehittämispäiville vaihtamaan kuulumisia ja hyviksi todettuja käytäntöjä. Parastaminen on sallittua!

- Kuinka kehittää kaikille lapsille ja perheille saavutettavaa ja esteetöntä kohtaamispaikkaa? Mitä seikkoja tulisi muistaa? Valpas-hanke on yhteistyössä Savaksen Lastu-hankkeen kanssa koonnut saavutettavuusoppaan avuksi Perheentalojen kehittämiseen 2019. Oppaan tarkoituksena on auttaa Perheentaloja kehittämään tilojaan ja toimintaansa kaikille perheille soveltuviksi, ja sitä voi käyttää tarkistuslistan tapaan. Opasta voivat hyödyntää kaikki avointa kohtaamispaikkaa kehittävät ja käynnistävät toimijat. Lisäksi näiltä sivuilta löytyy paljon Kaikkien perheiden kohtaamispaikan materiaalia <https://www.savas.fi/fi/kehittamistoiminta/kaikkien-perheiden-kohtaamispaikka/>

[Saavutettavuusopas](#)

6.8 KOHTU-työryhmä

LAPE - muutosohjelman mukainen KOHTU -työryhmä lisälmeen, johon kuuluu lisälmen kaupungin varhaiskasvatuksen johtaja, PSHVA:n pohjoisen perhekeskuksen alue-esihenkilö, lisälmen ev.lut. srk:n lapsityön vastaava ja Perheentalo -yhteistyön johtaja. Työryhmän tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa yhteensovittavaa monitoimijasta johtamista ja toimintaa. Työryhmän nimi tulee sanoista **Kohtaava Tuki eli KOHTU**. Avoimen varhaiskasvatuksen ja kohtaavan työn yhteiskehittämistä varten muodostettiin lisäksi monitoimijainen KEINU-työryhmä, joka kokoontui kerran vuoden aikana.

Perheentalon johtaja on nimetty virallisesti lisälmen kaupungin LAPE ohjaus- ja perheverkoston ohjaavan työryhmän jäseneksi.

6.9 Pohjois-Savon järjestöneuvosto toiminta

<https://www.pohjoissavolaiset.fi/toimija/jarjestoneuvosto/>

Pohjois-Savon Järjestöneuvosto on järjestöjen virallinen neuvottelu- ja yhteistyötoimielin. Järjestöneuvostoon kuuluu 14 järjestöedustajaa ja heidän varaedustajansa sekä maakuntahallituksen niimeämät henkilöt. Lisäksi mukana kokoonpanossa on asiantuntijajäsenenä alueellisen HYTE-tiimin edustaja. Järjestöneuvostoon voidaan pyytää vierailevia asiantuntijoita.

6.10 Pohjois-Savon lasten ja perheiden parissa toimivien järjestöjen Lapsiasiaverkosto

Lapsiasiaverkoston tavoitteena on saada kuuluviin lasten ja nuorten ääni maakunnallisessa ja kunnallisessa päätöksenteossa. Jokaisen lapsen ääni on tärkeä! www.lapsenoikeudet.fi

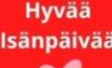
Lapsiasiaverkostosta on edustus maakunnallisessa **järjestöneuvostossa**, joka on suoraan yhteydessä Pohjois-Savon liiton hallitukseen. Järjestöneuvosto kokoaa eri verkostot yhteen www.pohjoissavolaiset.fi kautta. Lapsiasiaverkosto on avoin verkosto, johon voi liittyä mukaan postituslistalle ja osallistua verkoston palavereihin.

7 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Perheentalo –yhteistyön toiminnoista, tapahtumista ja yhteistyöstä on tiedotettu paikallislehdissä (Iisalmen Sanomat, Töllötin), perhe- ja lastenneuvolassa, perheille suoraan, omien ja yhdistysten nettisivujen kautta, yleisillä (kaupat, kirjasto) ilmoitus- ja valotauluilla, oppilaitosten ilmoitustauluilla ja ev.lut. seurakunnan kautta sekä eri some-kanavien kautta.

- Yhteensä mediaosumia on ollut vuoden aikana 30.
- Koronan jälkeen sosiaalisen median käyttö lisääntyi huomattavasti ja perheet hakevat tietoa enemmän ja enemmän sosiaalisen median kautta.
- Someviestintä: Facebook 1700 ja Instagram 1120 ja Twitter 380 seuraajaa.
- Tiedottamiseen ja markkinointiin on otettu käyttöön kaikissa Perheentaloissa toiminnan saavutettavuuden lisäämiseksi kansainväliset värikoodit viikko-ohjelmissa.
- Viikko-ohjelma julkaistaan kerran viikossa eli 52 kertaa vuoden aikana.

 Perheentalo Onni ja Ilona viikko-ohjelma vk 45 					
4.11.	5.11.	6.11.	7.11.	8.11.	9.11.
maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai	lauantai
Kaikille avoin leikkiaika klo 9.00-14.00 Parisuhdeviikko Puhutaanko parisuhteesta? alustamassa Kati Häkkinen /Perheasiain neuvottelu-keskus Kuopion ev.lut.srk klo 9-12 	Kaikille avoin leikkiaika klo 9.00-14.00 Vauvaryhmä (6-12kk) Hippiäiset Klo 10-12 Puhutaanko parisuhteesta? alustamassa perheohjaaja Laura Bunda/PSHVA klo 10-12 Lasten varhaiskasvatus-kerho klo 14-17 <i>Ilmoittautuminen!</i>	Kaikille avoin leikkiaika klo 9.00-14.00 Puhutaanko parisuhteesta? alustajina Hanna Vasiljev ja Merja Kauppinen klo 9-12/PSHVA Avoimen varhaiskasvatuksen opettaja paikalla klo 9-14 Lapsiperheiden Keittokeskiviikko klo 10.30-12 <i>Bataattisosekeitto, L, G</i> Luetaan yhdessä-ryhmä klo 14-16 Iltaperhekahvila Iltapöällöt Klo 17-19	SULJETTU Ovet auki vain vauvaryhmälle klo 11.00-15.00 Seikkailevien perheiden kerho klo 9.30-12 YSAO Asevelikadun liikuntahalli (Asevelikatu 4) (0-6kk) Vauvaryhmä Kultasirkut Klo 12-14 Puhutaanko parisuhteesta? alustamassa perheohjaaja Laura Bunda/PSHVA klo 12-14	Kaikille avoin leikkiaika klo 9.00-14.00 Lukumummit paikalla klo 10-12 Avoimen varhaiskasvatuksen opettaja paikalla klo 9-14 Pitzaa ja Pelejä ilta isille, ukeille ja lapsille klo 16-18 	 Unicef Nukentekijät klo 9-14 10.11. sunnuntai Hyvää Isänpäivää! SULJETTU
Muutokset mahdollisia. Lisätietoja: 040 192 0112/ riikka.heikkinen@perheentalo.fi Perheentalo avoinvarhaiskasvatus_iisalmi www.perheentalo.fi www.iisalmi.fi 					

8 PERHEET KESKIÖÖN -TOIMINTA

Perheet keskiöön! on STEAn rahoittama, 80 järjestön yhteinen hanke, jonka tavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama toiminta, tuki ja palvelut osaksi perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta kolmen koordinaattorin voimin. Järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan tuetaan valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti mm. verkostoitumisen, osaamisen vahvistamisen ja arvioinnin kehittämisen keinoin.

Perheet Keskiöön Perheiden avointen kohtaamispaikkojen vertais- ja itsearvioinnin työkalu

- Perheiden kohtaamispaikan vertais- ja itsearviointimalli on laadun varmistuksen työkalu ja sen ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen. Arviointimalli päivitettiin vuoden aikana vastaamaan erityisesti saavutettavuuden ja esteettömyyden osalta perheiden tarpeita.
- Arviointimalli sisältää yksittäisen kohtaamispaikan arvioinnin sekä kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin verkoston tasolla
- [Perheet keskiöön: Kaikkien perheiden paikka | Lastensuojelun Keskusliitto](#)
- vertaisarviointi -koulutusta jatkettiin eri puolilla Suomea tavoitteena on saada vertaisarvioinnin työkalu kaikkien perheiden avointen kohtaamispaikkaan.
- Perheentalo -yhteistyön johtaja on yksi vertaisarvioinnin työkalun kouluttajista.

9 ARVIOINTI

Toimintamallin juurruttaminen ja levittäminen on pitkäjänteinen prosessi, joka kehittyy jatkuvasti. Emma & Elias -avustusohjelman tutkimustuki on ollut merkittävä tekijä toimintamallin kuvaamisessa ja kehittämisessä.

Perheen talo -yhteistyön tavoitteena on tarjota kynnyksettömiä avopalveluja lapsiperheille, ehkäistäkseen ongelmien kehittymistä. Toiminta perustuu varhaisen tuen ajatukseen, jossa perheet saavat tarvitsemaansa apua oikeaan aikaan. Keskeistä on yhteistyö eri toimijoiden ja julkisen sektorin kanssa, sekä tiedonkulun nopeuttaminen.

Avoimen varhaiskasvatus osana Perheentalon avointa kohtaamispaikkatoimintaa on tuonut:

- Oppimisympäristöjen muokkaus mm. rauhallinen tila, kotileikki, kuvaohjaus
- Monipuolista pedagogista toimintaa kaikille lapsille
- Kielellisen kehityksen tukemista aiempaa enemmän
- Yhteistyö perheen, päiväkodin ja Perheentalon kesken, esim. yhteisiä toimintatapoja lapsen oppimisen tueksi ja varhaisen tuen keskusteluja
- Pedagoginen toiminta vahvistunut kohtaamispaikassa
- Varhainen vanhemmuuden ja oppimisen tuki

Yhteistyö Pohjois-Savon Hyvinvointialueen kanssa on ollut suunnitelmallista, ja se täydentää julkisen sektorin tarjoamia palveluja. Tavoitteena on rakentaa strategista kumppanuutta, jotta perheet saavat tarvitsemaansa tukea mahdollisimman varhain. Luottamus, tietotaito ja win/win -ajattelu ovat olleet kumppanuuden kulmakiviä. Perheentalo on vakiinnuttanut asemansa varhaisen tuen kumppanuusmallina Pohjois-Savon Hyvinvointialueella. Kumppanuusmalli on levinnyt myös muualle maakuntaan ja herättänyt kiinnostusta myös valtakunnallisesti

Vapaaehtoistyö on ollut keskeinen osa Perheen talo -yhteistyötä. Vapaaehtoisten rekrytointiin ja koulutukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Koordinointi on ollut tärkeä osa toimintaa, ja ammatillinen ohjaus on välttämätöntä laajan toiminnan järjestämisessä.

Kolmannen sektorin vapaaehtoistyö on suuri voimavara, ja sen organisoimiseen tarvitaan hyvin strukturoitu johtamismalli. Yhteistyö eri yhdistysten ja julkisen sektorin kanssa sekä tukirakenteiden luominen ovat tärkeitä vapaaehtoistyön onnistumisen kannalta.

Perheen talo -yhteistyö on onnistunut rakentamaan kynnysketteriä palveluja, joita perheet voivat helposti hyödyntää. Tavoitteena on tarjota jokaiselle perheelle yksilöllistä apua ja tukea heidän tarpeidensa mukaan. Toiminta perustuu ehkäisevään lastensuojeluun ja monitoimijuuteen.

Perheentalo -yhteistyön menestystekijöiden joukossa on erityisesti yhteisö- ja vertaiskehittäminen eri toimijoiden kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että Perheentalo -yhteistyö tuo yhteen eri järjestöjä ja niiden osaamista, mikä mahdollistaa uusien toimintatapojen syntymisen.

Avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan **vertaisarviointi toteutettiin itsearviointina 16.11.2024**. Arvioinnissa saatiin erittäin hyviä arvosanoja toiminnan eri osa-alueista, ja lähes kaikista kohdista tuli kiitettäviä arvosanoja. Erityisen merkittävänä pidettiin kohtaamista, joka arvioitiin lämpimäksi, aidoksi, läsnä olevaksi ja merkitykselliseksi. Kohtaaminen ja vuorovaikutus kohtaamispaikassa näyttäytyy lämpimänä. Perheet kertovat ilmapiirin olevan lämmin ja välitön. Vertaisuus toteutuu ja kävijöiden tutustumista toisiinsa tuetaan. Vauvaryhmistä perheiltä paljon positiivista palautetta (mm. vauvavuoden pelastus, uusia ystäviä, paljon tietoa toiminnoista ja ihana vauvaihastelija).

Perheet kokevat, että tietoa toiminnasta ja alueen muista palveluista on hyvin saatavilla. Viikko-ohjelma sai paljon kehuja. Kaikki haastatellut perheet kertovat seuraavansa Perheentalon sometiilejä. Perheet kokevat toimintaa tarjottavan laajasti ja perheiden toiveet huomioon ottaen. Tilan perheet kokevat toimivana ja turvallisena. Lapsille on saatavilla reilusti leluja ja virikkeitä.

Resursseja toimintaan on hyvin, työntekijöitä paikalla kohtaamassa perheitä sopivasti. Perheentalon ohjaajien ja avoimen varhaiskasvatuksen opettajan välinen työnjako toimii hyvin ja roolit tukevat toisiaan varhaiskasvatuksen opettajan keskittyessä lapsen kehityksen tukemiseen ja teemojen esiin nostamiseen ja ohjaajien vanhemmuuden tukemiseen. Tunnelma kuvautuu lämpimänä ja naurun täyteisenä ja perheet viettävät kohtaamispaikassa pitkiä aikoja.

Kehittämisen kohteiksi koettiin kielellinen ympäristö. Opasteita ja esitteitä on lähinnä suomeksi. Perheet nostavat haastattelussa esiin haasteet kohtaamispaikkaan kulkemiseen julkisilla kulkuvälineillä ja parkkipaikkoja on välillä vaikea löytää. Toiminnasta viestiminen oikea-aikaisesti ei haastattelujen perusteella näyttäydä haasteena kävijöille, mutta työntekijät kokevat kehittämiskohteena toiminnoista viestinnän tarpeeksi ajoissa.

Mikä tekee Perheentalosta Perheentalon eli Perheentalon periaatteet:

Onko Iisalmen Perheentalo-yhteistyö hyvä käytäntö?

” Perheentalo on onnistunut monessa niin asiassa niin hyvin, että se kelpaa malliksi. Onnistumiset on kuvattu edellä ensin palautteena ja sen jälkeen omana tulkintanani siitä, mihin hyvä palaute perustuu. Paikallisten yhdistysten hyvä yhteistyö, vapaaehtoiset, hyvät tai ainakin kohtuulliset tilat, pitkäjänteinen rahoitus, kaikki nämä ovat edesauttaneet Perheentaloa tulemaan hyväksi käytännöksi ja esimerkiksi. (Petri Paju, 2016)

STEAn tuloksellisuusselvityksen 2024 mukaan oma arvio millaisia olivat aikaansaamanne tulokset suhteessa tavoitteisiin:

1. Perheentalo – yhteistyön päätavoite **Yhdessä Lapsen Parhaaksi** on vahvaa toimivien monitoimijaisen verkostojen ansiosta. Iisalmen kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen ja Perheentalon avoimen kohtaavan työn kanssa on vahvistanut vanhemmuuden tukea. Lisäksi olemme jatkaneet maksuttoman keittoruokailun tarjoamista perheille viikoittain kaupungin tuella.

2. Aitojen kohtaamisten lisääminen.

Lapsilta ja perheiltä saatujen palautteiden mukaan ilon ja toivon tuominen lasten ja lapsiperheiden arkeen on auttanut jaksamaan ja vähentänyt yksinäisyyden kokemuksia ja vahvistanut vanhemmuutta. Vertaistuen merkitys hyvinvoinnin edistäjänä on palautteiden mukaan kiistaton. Perheiltä saatu myönteinen palaute on ollut tavoitteiden mukaista. Saavutimme toimintojen osalta myös määrälliset tavoitteet. Ryhmissä vertaisuus on koettu erittäin merkitykselliseksi, uusia ystäviä saatu, useat haastatelluista perheistä kertovat vauvaryhmän olleen viikon kohokohta. Yksi vastaaja kertoo saaneensa ryhmästä enemmän tietoa ja tukea kuin neuvolasta.

3. Lasten ja perheiden arjessa suoriutumisen tukeminen.

Tukihenkilötoiminnan tarve on ollut suurempaa kuin mitä ollaan voitu perheille tarjota. "Uskotaan ilman todistelua, kun apua pyytää. Seurakunnalta myös ruokalahjakortteja saatu." - tukihenkilöperheen palaute. Yökylätoimintaan on ohjautunut hyvin lapsia. Erityistä tukea tarvitsevien lapsiperheiden kokemukset toiminnasta ovat olleet positiivisia.

4. Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen.

Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen. Olemme onnistuneet tärkeimmässä asiassa eli läsnäolevassa, aidossa kohtaamisessa ja se on todennettu myös kohtaamispaikkojen vertaisarvioinnissa. Lapsen osallisuuteen olemme kiinnittäneet enemmän huomiota ja lisänneet menetelmiä sen vahvistamiseen. Osallisuus on kokemus ja sen pitää toteutua joka päivä eikä pelkästään niille tarkoitettuina teemapäivinä. Teemapäivien tavoite on nostaa nämä tärkeät asiat esille! Kohderyhmistä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja perheiden tarpeet ovat tulleet näkyvämmiksi. Maahanmuuttajaperheiden osallistuminen toimintaan on ollut aktiivista ja heistä 2 on ollut suomen kielen harjoittelussa kohtaamispaikassa. Työntekijöiden osaamista kehitetään jatkuvasti koulutuksilla. Saavutettavuuden vahvistaminen tekee osallisuuden kokemukset mahdollisiksi.

5. Vapaaehtoisten **osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen** sekä elämän merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemusten lisääminen.

Uusia vapaaehtoisia saatiin vuoden aikana mukaan suunnitelmien mukaisesti varsinkin Lukumumeiksi. Vapaaehtoisilta saadun palautteen mukaan he kokivat saaneensa merkitystä elämäänsä sekä kokivat voivansa tuoda iloa ja tukea lapsille ja perheille. Yhteisöllisyyden edistämiseen tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota sekä vapaaehtoisten omaehtoisen toimijuuden vahvistamiseen erityisesti maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osalta.

6. Lisätään liikkumista ja ympäristön ja luonnonsuojelu tietoa

Yhteistyö luontoperheleirin osalta Metsäkartanon Voimaa Vanhemmuuteen -toiminnan kanssa on ollut antoisaa. Liikkumista on lisätty osaksi kaikkia toimintoja. Johtopäätökset Asettamamme tavoitteet ovat olleet laajoja ja pitäneet sisällään useita pienempiä osatavoitteita. Tavoitteita on määrällisesti ollut paljon.

Tavoitteiden saavuttamista tarkastellessa voidaan todeta, että toiminta on kohdistunut jokaiseen tavoitekohtaan ja olemme monilta osin saaneet mittareiden perusteella niistä hyviä tuloksia. Suhteutettuna käytettävissä oleviin resursseihin, tavoitteet ovat olleet liian laajoja. Jatkossa kiinnitämme erityistä huomioita toiminnan kannalta olennaisten tavoitteiden kirkastamiseen. Tämä lisää toiminnan mitattavuutta ja arviointia tulevaisuudessa.

"Jokaisen lapsen oikeuksiin ei kuulu vain pärjätä,
vaan jokaisen lapsen oikeuksiin kuuluu kukoistaa!"
-kuningatar Silvia-

PERHEENTALO -YHTEISTYÖ

Pohjolankatu 6, L 6

74100 IISALMI

040 7 431 773

www.perheentalo.fi